

## KALLELSE

## Kallelse till sammanträde

Organ Kommunstyrelsen

Plats Gustaf Adolfsalen

Tid Onsdagen den 7 februari 2024 kl. 09.00

Nr	Ärende	Dnr	Sida
1	Val av protokolljusterare		
2	Godkännande av föredragningslista		
3	Remiss av Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024-2033	2023/1334	2 - 48
4	Näringslivsstrategiskt program	2023/1253	49 - 51
5	Omfördelning av investeringsmedel 2024 från Gata, Park och VA till Lokalprogrammet	2024/77	52 - 56
6	Startbesked för ledningsplats och datorhall	2023/147	57 - 59
7	Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt	2023/1346	60 - 66
8	Ny bygglovstaxa	2024/66	67 - 113
9	Försäljning av fastigheten Rektorn 5	2023/1151	114 - 121
10	Nämndinitiativ från Erik Hamrin (M) - Ett snabbt förskönande av Silvervallen våren 2024	2024/72	122 - 123
11	Nämndinitiativ från Erik Hamrin (M) - Vi vill ha återbruket öppet på söndagar	2024/73	124 - 125
12	Nämndinitiativ från Erik Hamrin (M) - Åtgärds paket för starkare näringsliv	2024/74	126 - 128
13	Övriga frågor		

## KSLU § 2 Remiss av Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024-2033

### INLEDNING

Enligt avfallsplanen ska en plan tas fram för koncept och etablering av en ny typ av Återbruk med fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Detta koncept kallas Återbruk 2.0. Arbete med att ta fram konceptet påbörjades av VafabMiljö år 2020 och resulterade bland annat i en genomförandeplan för åren 2022–2030. Planens syfte är att beskriva hur och när införandet av de olika delarna inom Återbruk 2.0 förväntas ske och vilken kostnadspåverkan det innebär.

Under 2022–2023 har ett antal aktiviteter inom Återbruk 2.0 genomförts enligt planen. Samtidigt har omvärldsförhållanden förändrats, och under 2023 lade direktionen ett uppdrag om ökad takt inom Återbruk 2.0. Genomförandeplanen har därför reviderats för åren 2024–2033, och relaterar till motsvarande innehåll i förbundets budget för 2024, plan för 2025–2026 och långtidsprognos för 2027–2033.

### Beslutsunderlag

KS 2023. 279, missiv

KS 2023. 278, Sala kommuns yttrande

KS 2023.5936, följebrev

KS 2023.5938, protokollsutdrag

KS 2023.5937, genomförandeplan Återbruk 2.0, remissversion

Linnea Landfors, miljöstrateg, föredrar ärendet. Victor Zackrisson, enhetschef samhällsbyggnadskontoret deltar i ärendets behandling.

### Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att till VafabMiljö lämna *Yttrande gällande remiss av Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024–2033* enligt bilaga 1 (KS 2023.278).

### Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

### BESLUT

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att till VafabMiljö lämna *Yttrande gällande remiss av Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024–2033* enligt bilaga 1 (KS 2023.278).

*Skickas till*

Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Samhällsbyggnadskontoret,  
PLAN- OCH UTVECKLINGSENHETEN  
Linnea Landfors  
Miljöstrateg

MISSIV

## Remiss av Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024–2033

### **SAMMANFATTNING AV ÄRENDET**

Enligt avfallsplanen ska en plan tas fram för koncept och etablering av en ny typ av Återbruk med fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Detta koncept kallas Återbruk 2.0. Arbete med att ta fram konceptet påbörjades av VafabMiljö år 2020 och resulterade bland annat i en genomförandeplan för åren 2022–2030. Planens syfte är att beskriva hur och när införandet av de olika delarna inom Återbruk 2.0 förväntas ske och vilken kostnadspåverkan det innebär.

Under 2022–2023 har ett antal aktiviteter inom Återbruk 2.0 genomförts enligt planen. Samtidigt har omvärldsförhållanden förändrats, och under 2023 lade direktionen ett uppdrag om ökad takt inom Återbruk 2.0. Genomförandeplanen har därför reviderats för åren 2024–2033, och relaterar till motsvarande innehåll i förbundets budget för 2024, plan för 2025–2026 och långtidsprognos för 2027–2033.

### **Om Återbruk 2.0**

Konceptet Återbruk 2.0 ska vara flexibelt så att det passar för återbruk med olika lokala förutsättningar. Återbruken ska ses över utifrån faktorer som lokalisering, storlek och upprustningsbehov. De ska också moderniseras i enlighet med ett gestaltningskoncept som ska skapa ett ordnat och välkomnande intryck.

Med utgångspunkt i kundens behov av att lämna ifrån sig olika typer av föremål och material har en palett av tjänster tagits fram, där de vanliga återbruken kompletteras med Återbrukspunkter (insamlingsskåp på centrala platser), Miniåterbruk (små återbruk i centrala lägen), Mobila Återbruket och samt Återbruket Hemma. Tjänsten Återbrukspark, vilket innebär stora anläggningar med tjänster som återbruksbutik och café, som var en del av paletten i konceptet 2021, har utgått.

### **Sammanfattning av förslag till genomförandeplan för 2024–2033**

Den föreslagna planen innebär att 4 återbruk (Trångfors, Arboga, Surahammar, Enköping) ersätts. Återbruken i Fagersta och Norberg ersätts med ett nytt, gemensamt återbruk. Planen innebär också en översyn av återbruken i Västerås, och när nytt återbruk finns på plats i västra Västerås kommer återbruket i Skultuna att läggas ner. Renovering och upprustning av befintliga återbruk kommer att ske.

Samhällsbyggnadskontoret,  
Planering och utveckling

Gällande övriga tjänster som ingår i konceptet ska miniåterbruk införas på 2 platser och återbrukspunkter på 5 platser. Distansbemanning ska införas på återbruken i syfte att

tillgängliggöra dem även utanför ordinarie öppettider. I föregående plan angavs vilka återbruk som skulle vara först ut med införande av distansbemanning. I den nya planen saknas den informationen. Distansbemanning kommer dock att först provas i pilotprojektform.

### **Sammanfattning av Sala kommuns remissvar**

- Gällande återbruksparker är det klokt att avgränsa VafabMiljös verksamhet till kärnuppdraget. Införande av materialåteranvändning nya återbruk vore mycket positivt. För att möjliggöra återanvändning av material och produkter av material och produkter bör en plan tas fram omfattande även befintliga återbruk.
- Införande av distansbemanning på återbruken är positivt för att öka tillgängligheten. Det är viktigt att distansbemanningen inte inskränker de bemannade öppettiderna.
- Sala kommun är angelägna om att Salas återbruk ingår i distansbemanningsprojektet genom pilotprojekt eller införande i ett tidigt skede, i syfte att öka tillgängligheten utanför bemannade öppettider.
- Översyn av genomförandeplanen bör göras i syfte att säkerställa att det tydligt framgår vilka åtgärder som ska genomföras.
- Tidsplanen för åtgärder utöver etablering/avveckling av ordinarie återbruk bör tydliggöras.
- Planen bör slå fast ansvarsfördelning för åtgärdernas genomförande samt uppföljningsförfarande.

### **FÖRSLAG TILL BESLUT**

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att till VafabMiljö lämna *Yttrande gällande remiss av Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024–2033 enligt bilaga 1.*

### ***Bilagor:***

- 1 Yttrande gällande remiss av Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024–2033
- 2 Följebrev remiss Genomförandeplan Återbruk 2.0
- 3 Genomförandeplan ÅB2.0 2024-2033 - Remissversion



Samhällsbyggnadskontoret,  
Planering och utveckling

## CHECKLISTA

### Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

#### Barnperspektivet

- |  |  |   |
|--|--|---|
| Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?  | JA <input checked="" type="checkbox"/> | NEJ <input type="checkbox"/>            |
| Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? | JA <input checked="" type="checkbox"/> | NEJ <input checked="" type="checkbox"/> |
| Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?  | JA <input checked="" type="checkbox"/> | NEJ <input type="checkbox"/>            |
| Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?  | JA <input type="checkbox"/>            | NEJ <input checked="" type="checkbox"/> |
| Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?                 | JA <input type="checkbox"/>            | NEJ <input checked="" type="checkbox"/> |
| Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?                                 | JA <input checked="" type="checkbox"/> | NEJ <input type="checkbox"/>            |

#### Landsbygdsperspektivet

- |  |                             |   |
|--|-----------------------------|---|
| Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? | JA <input type="checkbox"/> | NEJ <input checked="" type="checkbox"/> |
| Vid <b>JA</b> hur bedömer ni att beslutet påverkar:  |                             |   |
| Att det blir svårare att bo på landsbygden?  | JA <input type="checkbox"/> | NEJ <input type="checkbox"/>            |
| Att det blir fler jobb på landsbygden?   | JA <input type="checkbox"/> | NEJ <input type="checkbox"/>            |
| Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?  | JA <input type="checkbox"/> | NEJ <input type="checkbox"/>            |

#### Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- |   |  |   |
|---|--|---|
| Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?   | JA <input type="checkbox"/>            | NEJ <input checked="" type="checkbox"/> |
| Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?  | JA <input checked="" type="checkbox"/> | NEJ <input type="checkbox"/>            |
| Kan beslutet utestänga någon från samhället?  | JA <input type="checkbox"/>            | NEJ <input checked="" type="checkbox"/> |
| Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? | JA <input checked="" type="checkbox"/> | NEJ <input type="checkbox"/>            |
| Om <b>NEJ</b> – varför inte?  |  |   |

Samhällsbyggnadskontoret,  
Planering och utveckling

## Begreppsförklaring

### **Barnkonventionen/barnperspektivet**

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

### **Landsbygdsperspektivet**

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

### **Horisontella principer**

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

SamhällsbyggnadskontoretAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET,  
Planering och utveckling  
Linnea Landfors  
Miljöstrateg

## YTTRANDE

### Sala kommuns yttrande över Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024–2033

#### **Sammanfattning av Sala kommuns synpunkter**

- Gällande återbruksparker är det klokt att avgränsa VafabMiljös verksamhet till kärnuppdraget. Införande av materialåteranvändning nya återbruk vore mycket positivt. För att möjliggöra återanvändning av material och produkter av material och produkter bör en plan tas fram omfattande även befintliga återbruk.
- Införande av distansbemanning på återbruken är positivt för att öka tillgängligheten. Det är viktigt att distansbemanningen inte inskränker de bemannade öppettiderna.
- Sala kommun är angelägna om att Salas återbruk ingår i distansbemanningsprojektet genom pilotprojekt eller införande i ett tidigt skede, i syfte att öka tillgängligheten utanför bemannade öppettider.
- Översyn av genomförandeplanen bör göras i syfte att säkerställa att det tydligt framgår vilka åtgärder som ska genomföras.
- Tidsplanen för åtgärder utöver etablering/avveckling av ordinarie återbruk bör tydliggöras.
- Planen bör slå fast ansvarsfördelning för åtgärdernas genomförande samt uppföljningsförfarande.

## YTTRANDE

En av de större förändringarna i den föreslagna genomförandeplanen är att återbruksparker, som utöver återbruksbutiker skulle ha bl.a. café/restaurang och utställningslokal, utgått. Sala kommun anser att det i grunden bygger på en klok avvägning rörande VafabMiljös verksamhetsområde och tjänstebud.

Enligt avfallshierarkin ska avfall hellre återanvändas än återvinnas eftersom det minskar förbrukningen av energi och naturresurser. Därför är det bra att nya återbruk ska kunna ta emot exempelvis bygg- och trädgårdsmaterial för återanvändning. För de medlemskommuner där nya återbruk inte planeras kommer dock avståndet till närmaste "materialåterbruk" att vara långt, vilket riskerar att leda till att material som kunnat återanvändas i stället går till återvinning eller

Samhällsbyggnadskontoret AMHÄLLSBYGGNADSKONTORET,  
PLAN- OCH UTVECKLINGSENHETEN

deponi. Sala kommun anser därför att VafabMiljö bör ta fram en plan för hur material och produkter ska kunna tas emot för återanvändning vid samtliga återbruk.

En annan komponent av Återbruk 2.0 är införandet av distansbemanning på ett antal återbruk i syfte att tillgängliggöra dem även utanför bemannade öppettider.

Sala kommun anser att det är en mycket positiv utveckling, men att det är viktigt att distansbemanningen inte innebär en inskränkning av återbrukens bemannade öppettider. Utökade öppettider på återbruket är en viktig fråga för Sala kommun, och vi är angelägna om att delta i projektet i ett tidigt skede.

Vidare föreligger ett behov av ökad klarhet kring vilka åtgärder som faktiskt planeras att genomföras. Rörande modernisering av återbruken anger den nya genomförandeplanen att enbart återbruken i Köping och Skinnskatteberg har genomgått eller ska genomgå den åtgärden. Det är en förändring från tidigare plan, som slog fast en tidsplan för modernisering av samtliga återbruk. Att moderniseringen av övriga återbruk i själva verket *inte* är avblåst utan ska genomföras löpande inom driftbudget, framgår inte. Det bör det göra.

Slutligen anser Sala kommun att det föreligger ett behov av att ökad tydlighet rörande tidssättning, ansvarsfördelning och uppföljningsförfarande.

Gällande tidssättning innehåller planen en tydlig redogörelse för när och i vilken ordning som de ordinarie återbruken ska utredas och etableras. För andra åtgärder, så som miniåterbruk och återbrukspunkter, kan tidsplanen i nuläget utläsas enbart genom en tabell över investeringsutgifter som är placerad i dokumentets slut. Planen bör tillgängliggöra den informationen på liknande sätt som för åtgärder på de ordinarie återbruken. I kombination med en tydlig ansvarsfördelning och regelbunden uppföljning ger det en tydlig och konkret genomförandeplan som ger stöd och mandat i den kommande genomförandefasen.

VMKF § 680

## Genomförandeplan Återbruk 2.0 - Överläggningsärende

(Dnr 2022/116-VMKF) Föredragande: Ludvig Ericsson, verksamhetsutvecklare, Towe Ireblad, projektledare  
Återbruk 2.0

Överläggningsärende inför beslut 13 mars 2024.

### Ärendet

Enligt avfallsplanen ska en plan tas fram för koncept och etablering av en ny typ av Återbruk med fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Detta koncept kallas Återbruk 2.0. Arbetet med att ta fram konceptet startade 2020 och resultatet presenterades i en projektrapport, ett gestaltningskoncept och en genomförandeplan för åren 2022–2030 som antogs av direktionen hösten 2021.

Under 2022–2023 har ett antal aktiviteter inom Återbruk 2.0 genomförts enligt plan. Samtidigt sker förändringar i vår omvärld som påverkar vår ekonomi och våra resurser. I medlemskommunerna förändras planer på utbyggnad och exploateringar som påverkar tillgången till platser för nya återbruk och återbrukslösningar.

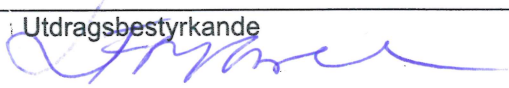
Under 2023 har direktionen lagt ett uppdrag om en ökad takt inom Återbruk 2.0. Genomförandeplanen har därför reviderats och gäller för åren 2024–2033.

Syftet med genomförandeplanen är att beskriva hur och när införandet av de olika delarna inom Återbruk 2.0 förväntas ske under perioden och vilken kostnadspåverkan det innebär. Planen relaterar till motsvarande innehåll i förbundets budget för 2024, plan för 2025–2026 och långtidsprognos för 2027–2033 och kommer att behöva revideras löpande.

Innehåll i genomförandeplanen:

- Gestaltning och modernisering enligt koncept Återbruk 2.0
- Åtgärdsbehov för befintliga återbruk inklusive Mobila återbruket löpande
- Flexibla öppettider för kund/Distansbemannade återbruk införs successivt
- Utveckling, kompetenshöjning och omställning av medarbetare genom bidrag från Omställningsfonderna
- Nya återbruk anläggs i Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Enköping samt Fagersta/Norberg under perioden. Befintliga återbruk avetableras utefter att nya återbruk anläggs. En plan för framtida återbruk i Västerås tas fram. I dagsläget, december 2023, planeras för tre återbruk i Västerås ersätter återbruken Bäckby i väst, Hälla i öst och Gryta samt Stenby i norr. Alternativt utökas Bäckby och Hälla i närtid och utbyggnad i öst och väst sker längre fram i tiden. Återbruket Ängsgärdet omvandlas till ett citynära återbruk och återbruket Skultuna avvecklas. Miniåterbruk och Återbrukspunkter etableras
- Återbruket Hemma – budningstjänster i avfallstaxan

Vid direktionens mötet den 28 september framkom ett antal frågor/kommentarer för projektet att besvara/förtydliga:

Justerares sign.	Utdragsbestyrkande 
------------------	--



- Begreppet Återbrukspark utgår. Tanken med begreppet återbrukspark var att det skulle kunna finnas någon enstaka butik och/eller café och kanske utställningslokal etc, men ej en hel galleria motsvarande tex ReTuna. Anläggningarna kommer enbart kallas Återbruk. Nya återbruk som planeras har en yta om 2-3 ha, Vafabmiljö kommer inte att driva cafe, butiker eller liknande verksamheter. Samarbeten med aktörer som tar emot återbrukat, second hand och visst byggåterbruk kan ske på de vanliga återbruken.
- Motiv som styrker skälen att utöka med så stort antal nybyggda återbruk är att flertalet befintliga återbruk är eftersatta, för små till ytan och svåra att utöka. Lagkrav gör att det kommer behöva inrymmas fler fraktioner på återbruken. Utrymme för containerrangering behövs.
- Återbrukens roll när FNI införs? Till viss del lättnader för återbruken med anledning av att FNI införs, men andra avfallsslag kommer att behöva tas emot och finnas plats för. Förpackningsslagen kommer att skilja från vad som kan lämnas på återbruk jämfört med FNI. Sällanföropackningar typ trä och porslin kommer fortsatt att behöva lämnas på återbruk.
- Den planerade utbyggnaden av återbruken är omarbetad med hänsyn till budget, plan och långtidsprognos. Samma tankemetodik som för budgetarbetet har använts i projektet. I budget 2024 finns investeringsmedel för ett nytt återbruk i Hallstahammar. Utbyggnaden beräknas fortsätta under 2025. Därefter finns tid avsatt för utvärdering innan nytt återbruk i Arboga är på tur enligt planen. Långtidsplanen är mer osäker. Den plan och prognos som beslutas påverkas av hur medlemskommunerna har möjlighet att bistå med arbetet att hitta lokaliseringar samt eventuellt behov av detaljplaneprocesser.
- Antalet medarbetare planeras inte påverkas eller förändras då befintliga återbruk ersätts eller ökas ytmässigt. Drifteffekterna består främst av avskrivningskostnader. Avskrivningstiden för ett återbruk är i genomsnitt 15 år.

Gällande lokalisering i västra Västerås är utbyggnaden av industriområdet Erikslund stoppad på grund av att elkraften inte räcker till och ett nytt återbruk beräknas kunna byggas kring 2030. Planer finns för utveckling av området där Återbruket Ängsgärdet är lokaliserat. Arbetet fortsätter kring utredningen av återbruken i Västerås efter ny information gällande förutsättningar som påverkar planeringen. Dialog med staden pågår. Fördjupat arbete med möjligheter samt för- och nackdelar kring att behålla befintliga platser kontra bygga nya återbruk pågår.

#### Överläggningsärende

Arrendeavtal som är tecknade löper vanligtvis på 1-3 år. Återbruken i Skinnskatteberg, Skultuna, Stenby samt Köping ligger på privat mark. Önskvärt är dock att kommunerna äger marken i så stor utsträckning som möjligt. Vafabmiljö ser över arrendeavtalen för återbruken och för dialog med berörda markägare. För varje ny plats som tas i anspråk tar förbundsledningen ställning till om marken ska arrenderas eller köpas av kommunen.

En konsekvensanalys önskas gällande samlokalisering av återbruk – t ex Fagersta och Norberg.

Önskemål framfördes om att ”mjuka upp” formuleringarna kring återbruken i Västerås, beakta de synpunkter som framkommit i direktionen och därefter skicka planen på remiss till medlemskommunerna för förankring innan beslut vid direktionsmötet den 13 mars.

Justerares sign.

Utdragsbestyrkande

**Direktionen beslutade**

att skicka förslaget till Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024-2033 på remiss till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun för yttrande i början av mars 2024 och tas därefter upp för beslut i direktionen vid mötet den 13 mars 2024.

Justerares sign.	Utdragsbestyrkande 
------------------	--

Sammanträdesdatum 2023-12-01

Direktionen Vafabmiljö Kommunalförbund

Plats och tid	Kungsörstorp, Kungsör, 2023-12-01 kl 09:00-15:00	
Paragrafer	<b>673-691</b>	
Tjänstgörande ledamöter	Mikael Söderlund (M) Anna Maria Johansson Mikkonen (S) Peter Ristikartano (MP) Per Möller (C) Pelle Strengbom (S) Anne Tjernberg (S) Gunnar Tiger (S) Ingela Kilholm Lindström (MP) Göte Sandin (S) Matilda Antonsson (S)	Arboga Fagersta Hallstahammar Heby Kungsör Köping Norberg Sala Surahammar Västerås, ordförande
Frånvarande ledamöter	Ulrika Ornbrant (C) Elisabeth Åberg (L)	Enköping Skinnskatteberg
Tjänstgörande ersättare	Lars Engelberg (S) Pentti Lahtinen (S)	Enköping Skinnskatteberg
Närvarande ersättare	Kjell Persson (S) Hans Strandlund (M) Håkan Bengtzon (M) Bo Granudd (M) Per-Arne Andersson (M) Mårten Öhrström (C) Elisabeth Unell (M)	Arboga Hallstahammar Heby Kungsör Norberg Sala Västerås
Adjungerade	Kennet Julin, koncerncontroller	Västerås
Övriga	Sabine Dahlstedt, förbundsdirektör Linda Gårdstam, avdelningschef Planering Fredrik Westberg, ekonomichef Ludvig Ericsson, projektledare Towe Ireblad, projektledare Marie Eidestedt, miljösamordnare Mikael Helmin, affärs- och avfallsstrateg Fredrik Hermansson, miljösamordnare Henrik Bengtsson, avdelningschef Produktion Edvin Kiellarsson, avdelningschef Transport Anders Ericsson, kommunikationsstrateg	
Sekreterare	<hr/> Lena Fryksell Söderlund	
Ordförande	<hr/> Matilda Antonsson	
Justerare	<hr/> Gunnar Tiger	

Just. sign.

Utdragsbestyrkande





# Genomförandeplan Återbruk 2.0

Plan för 2024–2033

Remissversion 2023-12-08



# Sammanfattning

## Bakgrund

Enligt avfallsplanen ska en plan tas fram för koncept och etablering av en ny typ av återbruk med fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Detta koncept kallas Återbruk 2.0. Arbetet med att ta fram konceptet startade 2020 och resultatet presenterades i en projektrapport, ett gestaltungs-koncept och en genomförandeplan för åren 2022–2030 som antogs av direktionen hösten 2021.

Under 2022–2023 har ett antal aktiviteter inom Återbruk 2.0 genomförts enligt planen. Samtidigt sker förändringar i vår omvärld som påverkar vår ekonomi och våra resurser. I medlemskommunerna förändras planer på utbyggnad och exploateringar som påverkar tillgången till platser för nya återbruk och återbrukslösningar. Under 2023 har direktionen lagt ett uppdrag om en ökad takt inom Återbruk 2.0. Genomförandeplanen har därför reviderats och gäller för åren 2024–2033.

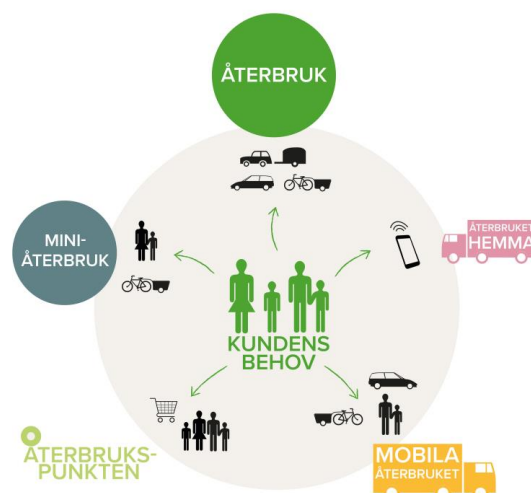
Syftet med genomförandeplanen är att beskriva hur och när införandet av de olika delarna inom Återbruk 2.0 förväntas ske under perioden och vilken kostnadspåverkan det innebär. Planen relaterar till motsvarande innehåll i förbundets budget för 2024, plan för 2025–2026 och långtidsprognos för 2027–2033.

## Återbruk 2.0

Inom ramen för arbetet med Återbruk 2.0 har en vision tagits fram *”Vi sätter standarden för framtidens återbruk – en del av den cirkulära ekonomin”* och ett förslag om grundläggande principer för återbrukens framtida utformning, funktion och lokalisering har formulerats.

Återbruk 2.0 innebär ett koncept som kan användas på samtliga återbruk i regionen. Konceptet ska vara flexibelt så att det passar för återbruk med olika lokala förutsättningar då det gäller exempelvis storlek, antal besökare och mottagna mängder. Återbruk 2.0 innebär också att lokaliseringen av vissa återbruk ses över.

Med utgångspunkt i kundens behov av att lämna ifrån sig olika typer av föremål och material har en palett av tjänster tagits fram för Återbruk 2.0, se figur 1 nedan. I paletten kompletteras de vanliga Återbruken med Återbrukspunkter (insamlingsskåp på centrala platser), Miniåterbruk (små återbruk i centrala lägen), Mobila Återbruket och samt Återbruket Hemma. Tjänsten Återbrukspark, vilket innebär stora anläggningar med tjänster som återbruksbutik och café, som var en del av paletten i konceptet 2021, har utgått. Detta då nya återbruk (grön cirkel nedan) planeras ha en yta på upp till 3 ha samt kunna innehålla bemannad inlämning av återbrukat material som drivs av samarbetspartners. Vafabmiljö kommer inte driva butiker, café eller liknande verksamheter på återbruken.



Figur 1. Insamlingspalett Återbruk 2.0, Sweco.

## Nuläge och genomfört arbete inom Återbruk 2.0 2022-2023

### *Skyltprogram och modernisering av återbruken enligt koncept Återbruk 2.0*

Under 2023 pågår ett intensivt arbete inom gestaltningskonceptet som innebär byte av välkomstskyltar samt sorteringsskyltar på återbruken. Återbruken Köping och Skinnskatteberg får en modernisering genom ny välkomstskylt, ommålning av byggnader i grafiska profilens kulörer, linjemålning med uppmuntrande budskap och utsmyckning i form av konstverk och växter enligt koncept Återbruk 2.0. Under 2022–2023 har löpande underhåll och renoveringar genomförts på återbruken exempelvis byte till LED-belysning, omasfalteringar, uppställning av tillfällig personalbyggnad med mera.

### *Nya återbruk*

Under 2021–2023 har ett intensivt arbete pågått med lokaliseringstuderingar för nya återbruk i Hallstahammar, Surahammar, Arboga och Enköping och dialog har förts med berörda kommuner.

### *Distansbemannade återbruk*

Under 2023–2024 kommer ett arbete intensifieras för att fastställa ramarna för distansbemannade återbruk. Distansbemannade återbruk är arbetsnamn på tjänsten men arbete kommer ske med att fastställa vad tjänsten ska heta.

### *Utbildning*

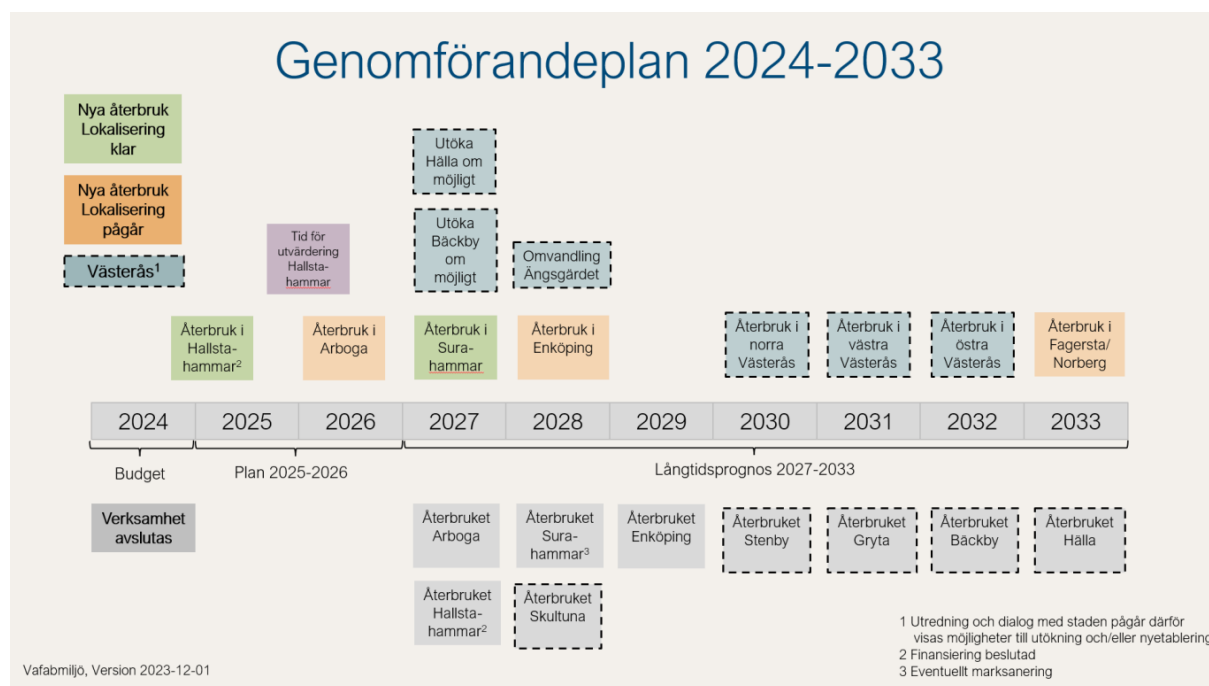
Förbundet avser under år 2023–2024 att yrkesvalidera de miljöarbetare och arbetsledare som arbetar på återbruken. Yrkesvalideringen finansieras genom bidrag och belastar därmed inte förbundets egen ekonomi.

## Förslag till genomförandeplan

Genomförandeplanen för Återbruk 2.0 avser perioden 2024–2033. När i tiden aktiviteter i planen genomförs relaterar till motsvarande innehåll i förbundets budget för 2024, plan för 2025–2026 och långtidsprognos för 2027–2033. Genomförandeplanen kommer löpande behöva revideras.

Planerade åtgärder innebär att:

- Återbruket Hallstahammar i Trångfors, ersätts med ett nytt återbruk i Eriksberg om 2 ha.
- Återbruket Arboga ersätts med ett nytt återbruk om 2 ha.
- Återbruket Surahammar ersätts med ett nytt återbruk om 1 ha.
- Återbruket Enköping ersätts med ett nytt återbruk om 3 ha.
- En plan för framtida återbruk i Västerås tas fram. I dagsläget, december 2023, planeras för tre återbruk i Västerås om 3 ha vardera, som ersätter återbruken Bäckby i väst, Hälla i öst och Gryta samt Stenby i norr. Alternativt utökas Bäckby och Hälla i närtid och utbyggnad i väst och öst sker längre fram i tiden. Återbruket Ängsgärdet omvandlas till ett citynära återbruk.
- Återbruken i Fagersta och Norberg ersätts med ett gemensamt återbruk om 2 ha. Detta då nuvarande återbruks ytor är för små i förhållande till antalet besök, men ej möjliga att utöka. En konsekvensstudie genomförs.
- Återbruket Skultuna har höga driftskostnader relaterat till antalet besök och mängd avfall. När ett nytt återbruk finns på plats i västra Västerås kommer en avveckling av återbruket att ske. I tidplanen är detta tidsatt till år 2028.



Figur 2. Tidplan Återbruk 2.0.

## **Investeringsutgifter och driftkostnader**

Återbruk 2.0 genomförs inom de budgetramar som fastläggs av direktionen för Vafabmiljö.

Nedan beskrivs och sammanställs investeringsutgifterna för:

- Nya återbruk
- Utökning/omvandling av befintliga återbruk
- Åtgärds- och reinvesteringsbehov på befintliga återbruk.
- Införande av Återbruk 2.0-konceptet på befintliga och nya återbruk.
- Nya tjänster inom Återbruk 2.0: Återbrukspunkt och Miniåterbruk.

Investeringsutgifter för nya återbruk i Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Enköping, Fagersta/Norberg samt tre nya återbruk inom Västerås stad har antagits till totalt 356 mnkr. För Västerås pågår utredningsarbete huruvida det istället för att bygga nya återbruk i västra och östra Västerås för cirka 108 mnkr, istället går att utöka befintliga återbruken Bäckby och Hälla till en alternativ kostnad om 15 mnkr och bygga nya återbruk i ett senare skede. Därav finns en osäkerhet i investeringsutgifterna och långtidsprognosen. En anpassning av Återbruket Ängsgärdet till citynära anläggning beräknas kosta cirka 10 mnkr.

Åtgärdsbehoven uppgår för perioden till ca 78 mnkr vilket avser renovering av byggnader, omasfalteringar, förbättrad belysning, ramper, infarter samt inköp av behållare, utrustning, maskiner med mera. Införande av distansbemanning på återbruken uppgår till cirka 10 mnkr. Införande av nya tjänster såsom miniåterbruk och återbrukspunkter till cirka 2 mnkr.

Det totala investeringsbehovet för projekt Återbruk 2.0 för perioden uppgår till 363–454 mnkr.

Uppförande av nya återbruk innebär ökade investeringar vilket i sin tur innebär ökade avskrivningar som påverkar driftkostnaderna. Beroende på hur många nya återbruk som anläggs och när i tiden så påverkas driftkostnaderna. Generellt gäller att genomsnittlig avskrivningstid är 15 år för ett återbruk. Det innebär att kostnader för avskrivning av ett nytt återbruk om 2 ha är cirka 2,5 mnkr/år och för 3 ha cirka 3,5 mnkr/år.

Antalet medarbetare avses inte förändras eller påverkas då befintliga återbruk ersätts med nya eller ökas ytmässigt.

## **Fortsatt arbete**

Under tiden fortsätter arbetet med fokus på att utreda framtida behov av återbruk i Västerås. Ny information från staden påverkar förutsättningar för anläggande av återbruk i såväl i norr och väster som centrala Västerås. Dialog om behov samt samordning inom olika delar av staden pågår liksom stadens arbete med ny översiktsplan. Fördjupat arbete med för- och nackdelar kring att vara kvar på befintliga platser så länge som möjligt (Bäckby, Hälla, Stenby) kontra att bygga nytt återbruk pågår.

# Innehåll

1	Inledning .....	8
1.1	Bakgrund och syfte .....	8
1.2	Återbruk 2.0.....	9
1.3	Trender avfallsmängder och besökare i Vafabmiljö-regionen.....	10
1.4	Kopplingar till andra projekt inom Vafabmiljö.....	12
2	Nuläge och genomfört arbete inom Återbruk 2.0 2022-2023.....	12
2.1	Skyltprogram och modernisering enligt koncept Återbruk 2.0 .....	12
2.2	Åtgärder befintliga återbruk .....	13
2.3	Nya återbruk .....	13
2.4	Distansbemannade återbruk.....	15
2.5	Utbildning .....	15
3	Genomförandeplan 2024–2033 .....	16
3.1	Gestaltning, modernisering och åtgärdsbehov.....	16
3.2	Nya återbruk .....	16
3.3	Behov av nya återbruk i Västerås, 2024–2033 .....	18
3.3.1	Västerås utvecklas.....	18
3.3.2	Nya återbruk .....	18
3.4	Återbrukspunkter och Miniåterbruk .....	20
3.5	Återbruket Hemma .....	20
4	Ekonomiska effekter av genomförandeplanen.....	21
4.1	Genomförande och uppföljning .....	21
4.2	Investeringsutgifter .....	21
4.2.1	Nya återbruk .....	21
4.2.2	Total investering och tidplan Återbruk 2.0.....	22
4.3	Driftkostnader .....	23
4.4	Finansiering .....	23

Bilaga 1 Nulägesbeskrivning återbruken.....	26
Arrendeavtal .....	26
Status befintliga Återbruk .....	28

# 1 Inledning

## 1.1 Bakgrund och syfte

Enligt avfallsplanen ska en plan tas fram för koncept och etablering av en ny typ av återbruk med fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Detta koncept kallas Återbruk 2.0. Arbetet med att ta fram konceptet startade 2020 och resultatet presenterades i en projektrapport, ett gestaltningskoncept och en genomförandeplan för åren 2022–2030 som antogs av direktionen hösten 2021.



Figur 3. Projektrapport, Genomförandeplan och Gestaltningskoncept, Vafabmiljö, 2021.

Under 2022–2023 har ett antal aktiviteter inom Återbruk 2.0 genomförts enligt planen, se kapitel 2.1. Samtidigt sker förändringar i vår omvärld som påverkar vår ekonomi och våra resurser. I medlemskommunerna förändras planer på utbyggnad och exploateringar som påverkar tillgången till platser för nya återbruk och återbrukslösningar. Förväntningar ökar på att vi ska kunna återanvända i större utsträckning, såväl mindre föremål som byggåterbrukade material.

Under 2023 har direktionen lagt ett uppdrag om en ökad takt inom Återbruk 2.0. Detta dokument innehåller en reviderad genomförandeplan som gäller för åren 2024–2033. Syftet med genomförandeplanen är att beskriva hur och när införandet av de olika delarna inom Återbruk 2.0 förväntas ske under perioden och vilken kostnadspåverkan det innebär. Planen relaterar till motsvarande innehåll i förbundets budget för 2024, plan för 2025–2026 och långtidsprognos för 2027–2033. Bilaga 1 innehåller en nulägesbeskrivning över arrendeavtalen för återbruken samt en beskrivning över respektive återbruks status.

Rapporten är framtagen av Ludvig Ericsson, verksamhetsutvecklare, Vafabmiljö kommunalförbund samt Towe Ireblad, projektledare Återbruk 2.0 och avfallskonsult, Urban Earth Consulting AB.



## 1.2 Återbruk 2.0

I Vafabmiljö-regionen finns 18 återbruk samt Mobila Återbruket som betjänar mindre orter på ett fast schema under året. I samtliga medlemskommuner finns minst ett återbruk, i Västerås finns 6 återbruk och i Heby finns 2 återbruk. Det finns 5 avfallsstationer för företag som vill lämna större avfallsmängder, med tunga fordon, samt förbundets hantering av avfall, se figur 2.



Figur 4. Kartan visar Vafabmiljös 18 återbruk och 5 avfallsstationer.

På återbruken lämnar hushåll och små- och medelstora företag föremål som går att återbruka, grovavfall, trädgårdsavfall, farligt avfall, elavfall, textilier, förpackningar och returpapper, wellpapp, vitvaror och kyl- och frysskåp, fyllnadsmassor samt bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet med mera.

Inom ramen för arbetet med Återbruk 2.0 har en vision tagits fram ”Vi sätter standarden för framtidens återbruk – en del av den cirkulära ekonomin” och ett förslag om grundläggande principer för återbrukens framtida utformning, funktion och lokalisering har formulerats.

Återbruk 2.0 utgår från:

- Kundens behov
- Service, tillgänglighet och tjänsteutbud
- Utformning
- Miljönytta
- Digitalisering och modern teknik
- Ekonomi

Återbruk 2.0 innebär ett koncept som kan användas på samtliga återbruk i regionen. Konceptet ska vara flexibelt så att det passar för återbruk med olika lokala förutsättningar då det gäller exempelvis

storlek, antal besökare och mottagna mängder. Återbruk 2.0 innebär också att lokaliseringen av vissa återbruk ses över.

Med utgångspunkt i kundens behov av att lämna ifrån sig olika typer av föremål och material har en palett av tjänster tagits fram för Återbruk 2.0, se figur 2 nedan. I paletten kompletteras de vanliga Återbruken med Återbrukspunkter (insamlingssskåp på centrala platser), Miniåterbruk (små återbruk i centrala lägen), Mobila Återbruket samt Återbruket Hemma. Tjänsten Återbrukspark som var en del av paletten i konceptet 2021 har utgått. I Vafabmiljö-regionen planerades för 1–2 återbruksparkar vilket innebär större anläggningar om 2–3 ha med tjänster som återbruksbutik, café, utställningslokal med mera. Tjänsten utgår då nya återbruk (grön cirkel nedan) planeras ha en yta på upp till 3 ha samt kunna innehålla bemannad inlämning av återbrukat material. Denna tjänst kommer i de fall den finns, att drivas tillsammans med samarbetspartners. Vafabmiljö kommer inte driva butiker, café eller liknande verksamheter på återbruken.



Figur 5. Insamlingspalett Återbruk 2.0, Sweco.

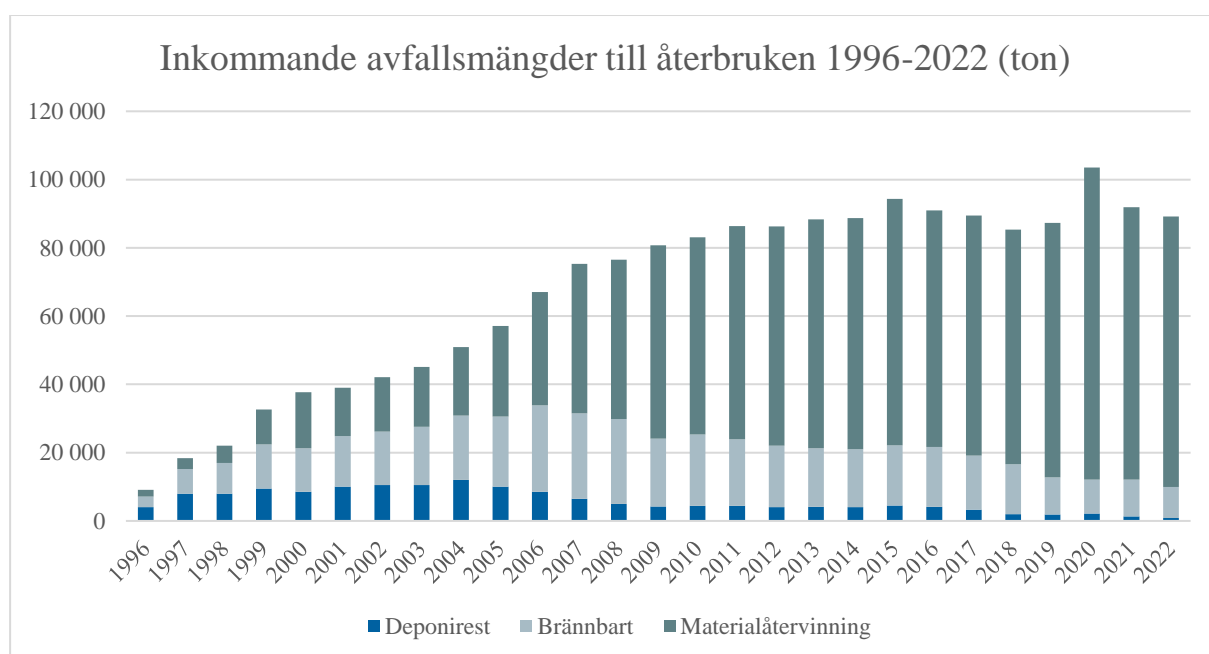
### 1.3 Trender avfallsmängder och besökare i Vafabmiljö-regionen

Det koncept för återbruk som finns idag etablerades i början på 90-talet. Då uppgick antalet besökare till cirka 123 000 per år. I dagsläget är antalet besök per år cirka 1,8 miljoner. Mängderna har även de ökat från cirka 10 000 årsston i mitten av 90-talet till nuvarande cirka 90 000 årsston. Återbruken både var och är mycket populära och kunderna är nöjda. I tabellen nedan kan konstateras att besöks- och avfallsmängderna ökar under tioårsperioder, men med viss variation för respektive år.

Tabell 1. Avfallsmängder och besökare på Återbruken.

	1996	2006	2016	2022	2006–2022
<b>Antal besökare</b>	123 471	1 422 794	1 915 047	1 814 441	+ 28%
<b>kg/besök</b>	66	47,2	47,5	49,1	+ 4%
<b>ton/år</b>	8 175	67 097	90 924	89 151	+33%

Diagrammet nedan visar hur förhållandet mellan avfall till deponi, brännbart samt materialåtervinning förändrats under åren. Mängden avfall till deponi fortsätter minska och målet att komma under 1% till deponi har nåtts, vilket är mycket positivt. Mängden avfall till förbränning minskar. Målet är att komma under 10%, för 2022 var värdet 10,3%. Pandemiåret 2020 är det år med flest antal besök samt mottagna avfallsmängder på återbruken. I samband med senaste årens lågkonjunktur har antalet besök och avfallsmängder till återbruken minskat. Troligtvis har också en beteendeförändring med ökat återanvändning fått genomslag. Det saknas idag statistik över insamlade mängder material till återanvändning på återbruken.



Figur 6. Avfallsmängder och besökare på Återbruken.

Framtida avfallstrender och nyttjande av återbruken:

- Återbruken kommer fortsatt nyttjas av hushåll samt små- och medelstora företag. Företagen lämnar fraktioner som omfattas av avfall under kommunalt ansvar samt visst verksamhetsavfall.
- Antalet besök på återbruken förväntas öka främst på grund av ökad befolkning och ökad tillgänglighet till anläggningarna bland annat genom distansbemanning.
- Mängden inkommande avfall förväntas öka, men mer material förväntas också gå till återanvändning och materialåtervinning. Arbetet med att flytta oss uppåt i avfallstrappan samt öka sortering och kvalitet fortsätter. Därför är det viktigt att säkra denna möjlighet vid utformning av återbruken exempelvis genom ytor för sortering.
- Målet är att i framtiden kunna mäta återbrukat material, både det som samlas in och avsätts på återbruken, miniåterbruk och återbrukspunkter.

- Genom digitala stöd kommer vi få bättre förutsättningar att samla statistik och få kännedom om kundens behov och nyttjandegrad av återbruken. Ett exempel är säkerställande av korrekt debitering av kunder där systemet införs 2024.

## 1.4 Kopplingar till andra projekt inom Vafabmiljö

Projektet Återbruk 2.0 har kopplingar till andra projekt inom Vafabmiljö:

- Lönsamhets- och effektiviseringsportföljen:
  - Debiteringslösning för företag på återbruken
- Anläggningsstrategin avfallsanläggningar
- Projekt Egen regi – övergång från insamlingsentreprenad till insamling i egen regi
- Projekt Förpackningsinsamling

## 2 Nuläge och genomfört arbete inom Återbruk 2.0 2022-2023

### 2.1 Skyltprogram och modernisering enligt koncept Återbruk 2.0

Under 2023 pågår ett intensivt arbete inom gestaltningskonceptet som innebär byte av välkomstskyltar samt sorteringsskyltar på återbruken. Det finns ett stort behov av att byta ut skyltarna på samtliga återbruk då många är gamla och slitna. Idag uppfattas miljön på återbruken ofta som rörig. De många och ofta dåliga skyltarna är en av orsakerna till det.

Ett byte av skyltar behövs också eftersom förbundet vill använda det nordiska skyltprogram som Avfall Sverige tagit fram. Ytterligare ett skäl att byta ut skyltarna är att de får Vafabmiljös nya grafiska profil. Samtliga skyltar inne på återbruken är i plåt och har fått ett större format. De flesta skyltar har en QR-kod som är kopplad till sorteringsguiden på Vafabmiljös webb. Detta är smidigt och enkelt framför allt vid uppdateringar i sorteringsinstruktioner.

Återbruken Köping och Skinnskatteberg får samtidigt en modernisering genom ny välkomstskylt, ommålning av byggnader i grafiska profilens kulörer, linjemålning med uppmuntrande budskap och utsmyckning i form av konstverk och växter enligt koncept Återbruk 2.0.



Figur 7. Ny färg på byggnad, ny linjemålning och nya sorterings skyltar på Återbruket Köping, invigning juni 2023.

## 2.2 Åtgärder befintliga återbruk

Konceptet återbruk togs fram på 90-talet och nu behöver flertalet av återbruken moderniseras och i vissa fall flytta. När anläggningarna byggdes tog man exempelvis inte emot och avsatte lika många fraktioner som idag. Detta kräver sorteringsytor att jobba på och byggnader för exempelvis hantering av farligt avfall vilket gör att anläggningarna i flera fall är för små, är ofördelaktigt disponerade samt delvis saknar hårdgjorda ytor.

Under 2022–2023 har löpande underhåll och renoveringar genomförts på återbruken exempelvis byte till LED-belysning, omasfalteringar, uppställning av tillfällig personalbyggnad med mera.

En beskrivning av återbrukens status och åtgärdsbehov 2023 finns presenterat i bilaga 1. Där finns också en översikt över arrendeavtalen för återbruken samt återbrukens ytstorlek.

## 2.3 Nya återbruk

Under 2021–2023 har ett intensivt arbete pågått med planering av nya återbruk och dialog har förts med berörda kommuner. Nedan följer en beskrivning av detta arbete:

### Nytt återbruk i Hallstahammar

- Enligt beslut i direktionen i maj 2020 ska Återbruket i Trångfors, Hallstahammar ersättas. Läs mer om bakgrund till beslutet i bilaga 1.
- En lokaliseringsutredning är genomförd tillsammans med kommunen och ett nytt återbruk planeras att anläggas i Eriksberg, Hallstahammar. En avsiktsförklaring avseende platsen finns framtagen och kommer tidsmässigt förlängas under hösten 2023.
- På platsen för det nya återbruket har det visats sig finnas fornlämningar. En arkeologisk förundersökning är avslutad och länsstyrelsen har meddelat att samtliga fornlämningar betraktas som undersökta och borttagna.
- Vafabmiljö har i juni 2023 lämnat in en tillståndsansökan enligt miljöbalken om att driva återbruksverksamhet. Förväntad handläggningstid är 9–12 månader.
- Tidplan: invigning av nytt återbruk på Eriksberg planeras till 2025.



## **Mobila Återbruket på beställning/schema – Utökad tjänst för fastighetsägare mot avgift**

- Ett samarbete med Västerås kommunala bostadsbolag Mimer AB om Mobila Återbruket i stads- och bostadsnära miljö genomförs hösten 2023. Tjänsten bekostas av fastighetsägaren. Förväntad arbetsgång:
  - Överenskommelse med Mimer om upplägg för pilotprojekt avseende val av platser, val av behållare, resurssättning och bemanning osv.
  - Genomförande av pilotprojekt med utvärdering av resultat. Därefter kan tjänsten eventuellt användas i fler kommuner inom förbundet.
  - Beslut i förbundsledning om detta ska erbjudas som en ny tjänst inom affärsuppdragsverksamheten utöver ordinarie nyttjande av Mobila Återbruket i landsbygdsorter.

## 2.4 Distansbemannade återbruk

Under hösten 2023 kommer ett arbete intensifieras för att fastställa ramarna för distansbemannade återbruk. Distansbemannade återbruk är arbetsnamn på tjänsten men arbete kommer ske med att fastställa vad tjänsten ska heta. Distansbemannade återbruk innebär att återbruket är tillgängligt för besökare utan att det finns personal på plats. Besökarna måste ha genomgått och fått ett godkänt resultat på en digital utbildning om vilka regler som gäller på återbruket och hur avfallet ska sorteras. Det kommer finnas möjlighet för besökare att få kontakt med personal på distans för frågor under dessa öppettider.

## 2.5 Utbildning

Förbundet avser under år 2023–2024 att yrkesvalidera de miljöarbetare och arbetsledare som arbetar på återbruket. Arbetsgivarorganisationen Sobona har tillsammans med avfallsbranschen, fackliga representanter och Nordiskt Valideringsforum tagit fram en branschvalideringsmodell avseende yrkesstandarder inom avfall och återvinning.

Yrkesstandarderna ska spegla de kunskaper och kompetenser som krävs för att arbeta på bland annat återbruket. Detta handlar delvis om förmågor inom ledarskap, arbeta med återanvändning, bemöta kund, hantera farligt avfall samt skötsel av ett återbruk.

En genomförd yrkesvalidering resulterar i att den enskilde medarbetaren får ett yrkesintyg som motsvarar gymnasie- alternativt yrkeshögskolenivå.

Genom överenskommelser i gällande KOM-KR avtal och samarbete med Omställningsfonden så kommer yrkesvalideringen finansieras genom bidrag och därmed inte belasta förbundets egen ekonomi. Detta är en förändring jämfört med den ursprungliga genomförandeplanen och positivt ur ett ekonomiskt perspektiv.



## 3 Genomförandeplan 2024–2033

### 3.1 Gestaltning, modernisering och åtgärdsbehov

Under perioden ska samtliga återbruk moderniseras och uppgraderas med koncept Återbruk 2.0.

Planerade och pågående aktiviteter innebär:

- Modernisering i form av ommålning av byggnader, plank, linjemålning och utsmyckningar enligt koncept Återbruk 2.0.
- Nya välkomstskyltar med öppettider och översyn så att entrén till återbruket är välkomnande.
- Distansbemanning införs på återbruken, först genom ett pilotprojekt som utvärderas.

De planerade aktiviteterna innebär en investering om cirka 10 mnkr (ursprunglig plan 12 mnkr), se tabell 3. I den tidigare summan var skyltbytet inräknat vilket genomförs 2023.

En del av Återbruk 2.0 kan delvis genomföras inom ramen för den ordinarie driftbudgeten exempelvis ommålning och inköp av vissa nya behållare. Övriga tjänster i konceptet utgör investeringar.

Investeringsutgifter redovisas i tabell 3.

Återbruken har ett fortsatt behov av reinvesteringar och modernisering. Åtgärdsbehoven för perioden uppgår totalt till cirka 78 mnkr (ursprunglig plan 118 mnkr) vilket avser renovering av byggnader, omasfalteringar, förbättrad belysning, ramper, staket, infarter etc.

En utvärdering har visat att resurser inte lagts i den omfattning som antogs i den ursprungliga planen. I summan ingår en årlig investeringsutgift om cirka 4 mnkr (ursprunglig plan 8 mnkr) som avser inköp av behållare, utrustning, maskiner med mera. Denna årliga kostnad fördelas på respektive återbruk. Investeringsutgifter redovisas i tabell 3.

Olika åtgärder för upprustning, modernisering och förnyelse genomförs kontinuerligt på återbruken. Åtgärderna genomförs i möjligaste mån samlat på respektive återbruk för att uppnå ett rationellt genomförande med så begränsad kundpåverkan och en så god kostnadseffektivitet som möjligt.

### 3.2 Nya återbruk

Projektet har i dialog med medlemskommunerna kartlagt det framtida behovet för återbruken, se bilaga 1 för en nulägesbeskrivning över återbruken. Lokaliseringsutredningar är genomförda (Hallstahammar) eller pågår under 2023 (Surahammar, Arboga, Västerås). I några fall kommer lokaliseringsutredningar genomföras inom de närmaste åren (Enköping, Västerås och längre fram Fagersta/Norberg). Behov av nya återbruk i Västerås redovisas i kapitel 4.

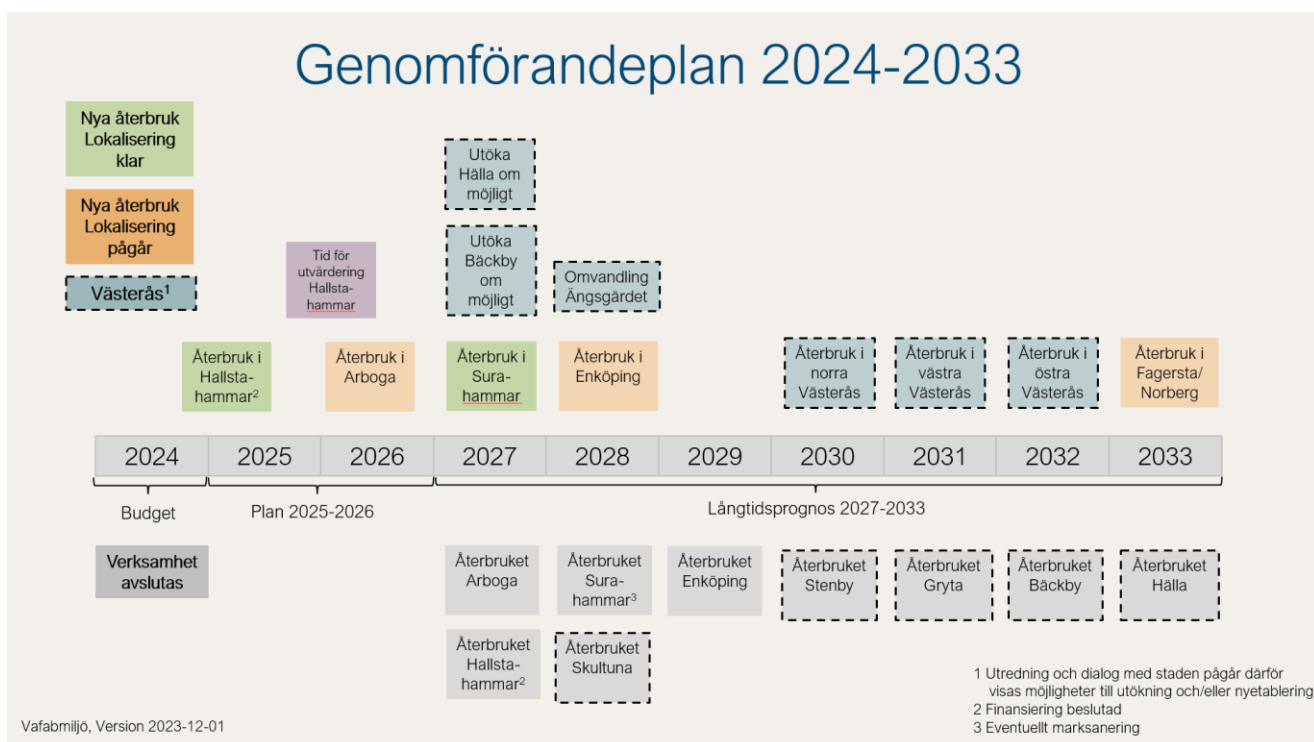


Planerade åtgärder innebär att:

- Återbruket Hallstahammar i Trångfors, ersätts med ett nytt återbruk i Eriksberg om 2 ha. Återbruket Hallstahammar i Trångfors ska vara avetablerat senast mars 2028. Vafabmiljö ska återställa platsen och marken ska säljas.
- Återbruket Arboga ersätts med ett nytt återbruk om 2 ha.
- Återbruket Surahammar ersätts med ett nytt återbruk om 1 ha.
- En plan för framtida återbruk i Västerås tas fram. I dagsläget, december 2023, planeras för tre återbruk i Västerås om 3 ha vardera, som ersätter återbruken Bäckby i väst, Hälla i öst och Gryta samt Stenby i norr. Alternativt utökas Bäckby och Hälla i närtid och utbyggnad i väst och öst sker längre fram i tiden, se vidare avsnitt 3.3. Återbruket Ängsgärdet omvandlas till ett citynära återbruk.
- Återbruket Enköping ersätts med ett nytt återbruk om 3 ha. Det befintliga återbrukets yta är idag otillräcklig och behöver utökas. Anläggningen har ett stort åtgärdsbehov inklusive behov av lokal dagvattenhantering och kommunen har exploateringsplaner i området som berör återbruket inom 10-15 år, se bilaga 1.
- Återbruken i Fagersta och Norberg ersätts med ett gemensamt återbruk om 2 ha. Detta då nuvarande återbruks ytor är för små i förhållande till antalet besök, men ej möjliga att utöka, se vidare bilaga 1. En konsekvensstudie genomförs.

De planerade aktiviteterna innebär en investering om 363–456 mnkr (ursprunglig plan 127 mnkr). Den stora ökningen i investeringsutgifter beror på att etableringstakten är ökad med fokus på nybyggnation. Då nyanläggning, omvandling och avveckling av återbruk är omfattande projekt, upprättas särskilda projekt för respektive åtgärd.

Figuren nedan visar när nya återbruk planeras att uppföras, när tillstånd behöver tas fram och sökas för nya återbruk samt när befintliga återbruk behöver ersättas.



Figur 9. Tidplan Återbruk 2.0.

## 3.3 Behov av nya återbruk i Västerås, 2024–2033

### 3.3.1 Västerås utvecklas

Västerås stad växer och en befolkningsutveckling förväntas som motsvarar 230 000 invånare år 2050, det vill säga cirka 70 000 fler än 2023<sup>1</sup>. Detta utgör planeringsförutsättningar för behovet av avfallshantering i Västerås i ett långtidsperspektiv.

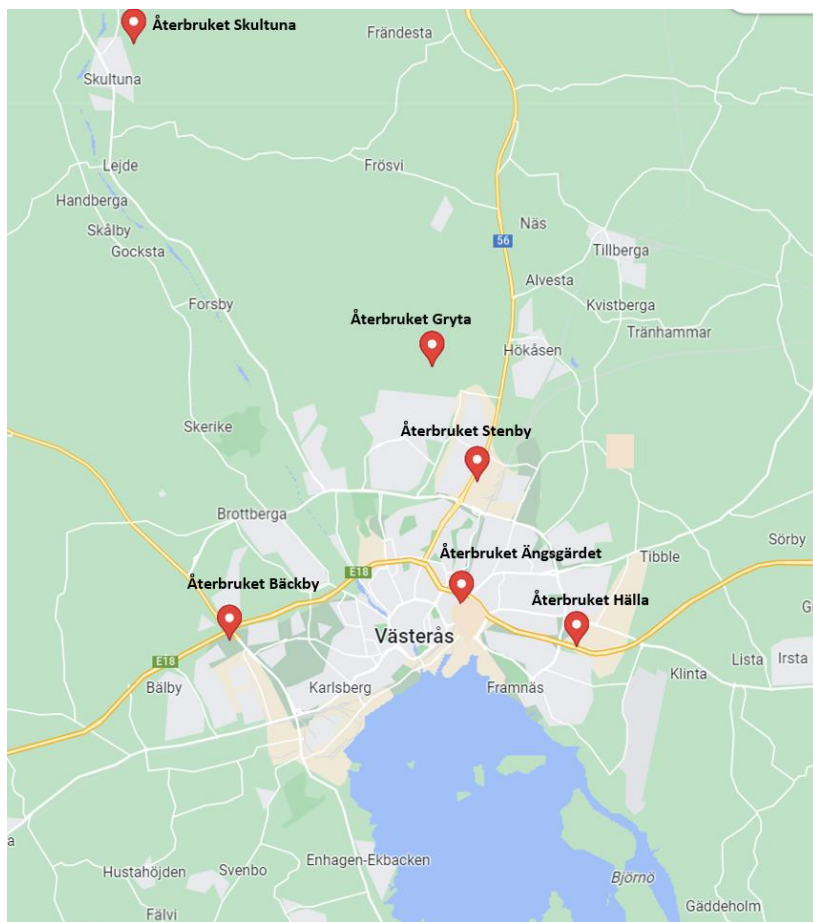
Exploateringsprojekt pågår i många delar av kommunen och påverkar hur invånare och företag kommer etablera sig och röra sig i framtiden. För närvarande, 2023, pågår stadens arbete med ny översiktsplan.

### 3.3.2 Nya återbruk

Dagens befintliga återbruk är, förutom Återbruket Skultuna, lokaliserade kring centrala delarna av Västerås enligt kartan nedan, se figur 8. Återbrukens status finns beskriven i bilaga 1, men nedan följer en kort sammanfattning av framtida behov:

- **Återbruket Bäckby** (västra Västerås): Det befintliga återbrukets yta är för liten och har en ofördelaktig placering i förhållande till handelsplatsen Erikslund/E18. Dialog pågår med staden om möjligheten att utöka anläggningen. Detta då staden anger att det tidigast är möjligt att anlägga ett nytt återbruk i västra delarna av Västerås kring år 2030.
- **Återbruket Hälla** (östra Västerås): Återbruket är en trång anläggning som är ej är optimalt utformad. Dialog pågår med staden om möjligheten att utöka anläggningen.
- **Återbruket Gryta och Återbruket Stenby** (norra Västerås). I genomförandeplanen från 2021 fanns planer på att utöka Återbruket Gryta. En markundersökning genomfördes 2023 som visar att den tänkta marken utgörs av deponi varför en utökning inte är aktuell. Ett behov finns av ny plats för ett återbruk i samband med att arrendet för Återbruket Stenby löper ut och återbruket behöver därför avvecklas senast 2030. Under 2023 pågår en dialog med staden om möjlighet till placering av ett återbruk inom detaljplan Norra Tunbytorp, i anslutning till Gryta avfallsanläggning. En dialog pågår med den privata fastighetsägaren där Återbruket Stenby är beläget om möjlighet att vara kvar på platsen även efter 2030.
- **Återbruket Skultuna** (serviceort): Återbruket Skultuna har höga driftkostnader relaterat till antalet besök och mängd avfall. Det finns säkerhetsrisker kopplat till trafiksituationen på och vid återbruket och allvarliga incidenter har inträffat på anläggningen. Anläggningens yta går ej att utöka, bland annat på grund av att det finns planer på att anlägga en genomfartsväg på Återbruket enligt villkor i arrendeavtalet. Återbrukets yta är otillräcklig på så sätt att alla fraktioner som önskas erbjudas ej får plats.
- **Återbruket Ängsgärdet** (centrala Västerås): Välbesökt återbruk som ligger citynära. Dock är återbruket utformat så idag (2023) att det är lätt att lämna större mängder jord, sten, fyllnadsmassor och trädgårdsavfall i betongfickor. Det finns behov att minska avfallsmängderna och att styra bort yrkestrafik från anläggningen. Dessa fordon ska i stället besöka en avfallsstation. Staden har framtida planer på att omvandla marken till fastighetsmark för etablering av bostäder i projektet Mälarpporten.

<sup>1</sup> <https://www.vasteras.se/bygga-bo-och-miljo/kommunens-planarbete/oversiktsplan.html>, 2023-06-22



Figur 10. Återbruken i Västerås stad, Google.

Genom att studera stadens utvecklingsplaner har projektet identifierat att det fortsatt behöver finnas återbruk som betjänar de olika delarna av centrala Västerås. Projektet har en pågående dialog med staden om det framtida behovet för återbruken i Västerås. Förbundet har beskrivit det framtida behovet avseende återbruk i ett tidigt skede i arbetet med den nya översiktsplanen. Ytterliga synpunkter kommer lämnas vid samrådet och förbundets remissvar.

Som konstaterats ovan, samt i bilaga 1, finns det ett behov av att på sikt avveckla fem av dagens sex återbruk, det vill säga alla återbruk utom Ängsgärdet. De 5 återbruk som planeras avvecklas föreslås ersättas av 3 återbruk enligt punktlistan nedan och figur 7 ovan alternativt utökning av Bäckby och Hälla i närtid och utbyggnad av nya anläggningar längre fram i tiden. Resurser i form av utrustning och infrastruktur på de befintliga återbruken kommer användas på nya återbruk i så stor utsträckning som möjligt. Under 2024 fortsätter arbetet med att ta fram en plan för återbruken i Västerås.

Planerade åtgärder innebär att:

- Återbruket Bäckby ersätts med ett nytt återbruk om 3 ha väster om centrala delarna av Västerås. Anläggningen dimensioneras för cirka 350 000 besök/år.
- Återbruket Hälla ersätts med ett nytt återbruk om 3 ha i området kring Hälla öster om de centrala delarna av Västerås. Anläggningen dimensioneras för cirka 350 000 besök/år.
- Återbruken Stenby och Gryta ersätts av ett återbruk om 3 ha norr om de centrala delarna av Västerås. Anläggningen dimensioneras för cirka 350 000 besök/år.

- Återbruk Ängsgärdet omvandlas till ett citynära återbruk anpassat till besökare som kommer till fots, cykel eller andra transportmedel (ej bil). Anläggningen dimensioneras för cirka 100 000 besök/år.
- Återbruket Skultuna har höga driftkostnader relaterat till antalet besök och mängd avfall. När ett nytt återbruk finns på plats i västra Västerås kommer en avveckling av återbruket att ske. I tidplanen är detta tidsatt till år 2028.

### 3.4 Återbrukspunkter och Miniåterbruk

Etablering av Återbrukspunkter i butiker/affärscentrum och Miniåterbruk i stadsnära lägen planeras ske i samverkan med näringsidkare och kommuner. De planerade aktiviteterna genomförs först i pilotprojekt och utvärderas innan de etableras enligt plan. Planen innebär en investering om 2 mnkr där Miniåterbruk är kostnadsdrivande främst beroende på personalkostnader. Investeringskostnad för Miniåterbruk ingick ej i beräkning i ursprunglig plan 2021. Investeringsutgifter redovisas i tabell 3.

Planerade aktiviteter innebär:

- 5 stycken Återbrukspunkter etableras
- 2 stycken Miniåterbruk etableras

Då butiker och affärscentra nu, i större utsträckning än tidigare, sätter ut insamlingskåp eller på andra sätt tar emot smått elavfall, ljuskällor, batterier etc. så ser projektet endast behov av Återbrukspunkter på mindre orter där denna service inte finns tillgänglig.

Bakgrund till detta är att alla som säljer elutrustning är skyldiga att ta emot uttjänt elutrustning<sup>2</sup>, minst enligt principen en mot en. För större butiker är kraven på att ta emot elavfall högre. Dessa större butiker ska även ta emot konsumentelavfall av mindre storlek, även om konsumenten inte köper något. Exempel på elavfall som får lämnas är mobiler, batteridrivna leksaker, mindre köksredskap som elvispar och vattenkokare. Det innebär att så länge sådana butiker finns i närheten för avfallslämnaren finns en möjlighet att göra sig av med avfallet.<sup>3</sup>

### 3.5 Återbruket Hemma

En översyn av Vafabmiljös befintliga abonnemangs- och budningstjänster genomförs löpande inom verksamheten för att utreda vilka tjänster som ska erbjudas som komplement till återbruket. Det kan exempelvis röra sig om abonnemang för trädgårdsavfallshämtning och budning av olika avfallslag. Inga investeringsutgifter är beräknade för denna åtgärd.

<sup>2</sup> Förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.

<sup>3</sup> <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/producentansvar/producentansvar-for-elutrustning>

## 4 Ekonomiska effekter av genomförandeplanen

Genomförandet av aktiviteter inom Återbruk 2.0 följer den modell som generellt gäller för investerings- och reinvesteringsbeslut inom Vafabmiljö.

Genomförandet av aktiviteter kommer ske i nära samverkan med berörda kommuner då etablering och vidareutveckling av återbruken är direkt kopplade till kommunernas fysiska planering.

### 4.1 Genomförande och uppföljning

När i tiden aktiviteter i planen genomförs relaterar till motsvarande innehåll i förbundets budget för 2024, plan för 2025–2026 och långtidsprognos för 2027–2033. Genomförandeplanen är beroende av tillgängliga resurser vad avser ekonomiska ramar samt personella resurser inom organisationen. Genomförandeplanen kommer löpande att behöva revideras.

Pilotprojekt genomförs för vissa av aktiviteterna för att få fram ett relevant underlag om aktivitetens omfattning, kostnad och effekt innan beslut tas om möjlig omfattning och utökning.

### 4.2 Investeringsutgifter

Återbruk 2.0 genomförs inom de budgetramar som fastläggs av direktionen för Vafabmiljö.

I tabell 3 nedan beskrivs och sammanställs investeringsutgifterna för:

- Nya återbruk
- Utökning/omvandling av befintliga återbruk
- Åtgärds- och reinvesteringsbehov på befintliga återbruk
- Införande av Återbruk 2.0-konceptet på befintliga och nya återbruk
- Nya tjänster inom Återbruk 2.0: Återbrukspunkt och Miniåterbruk

Följande förutsättningar gäller för beräkning av investeringsutgifter:

- Samtliga kostnader redovisas exklusive moms.
- För befintliga behov och nyanskaffningar är investeringsnivåerna uppskattade.
- Investering i ett nytt återbruk sker inom samma kalenderår. Undantag görs för nytt återbruk i Hallstahammar som planeras byggas i närtid, 2024–2025, vilket innebär att 25% av kostnaden budgeteras 2024 och 75% under 2025, se tabell 4.
- Årlig uppräkningsindex har antagits till 2%.

#### 4.2.1 Nya återbruk

Uppskattning av investeringsutgift som legat till grund för beräkning av kostnad för nya återbruk redovisas i tabell 1. Uppgiften gäller för 2024 och utifrån detta redovisas investeringsutgifter för senare år med en indexuppräkningsindex om 2%.

Tabell 2. Investeringsutgift nya återbruk.

Nytt återbruk, yta om	Investeringsutgift 2024, mnkr
1 ha (10 000 m <sup>2</sup> )	21
2 ha (20 000 m <sup>2</sup> )	36
3 ha (30 000 m <sup>2</sup> )	50

#### 4.2.2 Total investering och tidplan Återbruk 2.0

Investeringsutgifter för nya återbruk i Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Enköping, Fagersta/Norberg samt tre nya återbruk inom Västerås stad har antagits till totalt 356 mnkr, se tabell 3 och 4. För Västerås pågår utredningsarbete huruvida det istället för att bygga nya återbruk i västra och östra Västerås för cirka 108 mnkr, istället går att utöka befintliga återbruken Bäckby och Hälla till en alternativ kostnad om 15 mnkr och bygga nya återbruk i ett senare skede. Därav finns en osäkerhet i investeringsutgifterna och långtidsprognosen, se tabell 4. En anpassning av Återbruket Ängsgärdet till citynära anläggning beräknas kosta cirka 10 mnkr.

Åtgärdsbehoven uppgår för perioden till ca 78 mnkr vilket avser renovering av byggnader, omasfalteringar, förbättrad belysning, ramper, infarter samt inköp av behållare, utrustning, maskiner med mera. Införande av distansbemanning på återbruken uppgår till cirka 10 mnkr. Införande av nya tjänster såsom miniåterbruk och återbrukspunkter till cirka 2 mnkr.

Det totala investeringsbehovet för projekt Återbruk 2.0 för perioden uppgår till 363-456 mnkr (ursprunglig plan 257 mnkr, varav då 4 nya återbruk).

Tabell 3. Sammanfattande tabell, investeringsutgifter Återbruk 2.0.

Investeringsutgifter 2024–2033	Investeringsutgift, mnkr
<b>Nya återbruk:</b> Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Enköping, Fagersta/Norberg	192
<b>Eventuellt nya återbruk i Västerås:</b> västra, östra, norra	164 (53+55+56)
<b>Eventuell utökning av befintliga återbruk i Västerås:</b> Bäckby och Hälla	15
<b>Anpassning Ängsgärdet</b>	10
<b>Åtgärdsbehov</b> på befintliga återbruk och införande av konceptet på återbruken	78
Införande av distansbemanning	10
<b>Nya tjänster inom Återbruk 2.0:</b> Miniåterbruk, 2 st Återbrukspunkt, 5 st	2
<b>Alternativ med 3 nya återbruk i Västerås</b>	<b>456<sup>4</sup></b>
<b>Alternativ med 1 nytt återbruk i norra Västerås samt utökning av Bäckby och Hälla</b>	<b>363<sup>4</sup></b>

<sup>4</sup> Utredning och dialog med staden pågår därför visas möjligheter till utökning och/eller nyetablering.

### 4.3 Driftkostnader

Uppförande av nya återbruk innebär ökade investeringar vilket i sin tur innebär ökade avskrivningar som påverkar driftkostnaderna. Beroende på hur många nya återbruk som anläggs och när i tiden så påverkas driftkostnaderna. Generellt gäller att genomsnittlig avskrivningstid är 15 år för ett återbruk. Det innebär att kostnader för avskrivning av ett nytt återbruk om 2 ha är cirka 2,5 mnkr/år och för 3 ha cirka 3,5 mnkr/år.

Antalet medarbetare avses inte förändras eller påverkas då befintliga återbruk ersätts med nya eller ökas ytmässigt.

Driftkostnader för avveckling och återställning av återbruk samt för Miniåterbruk och Återbrukspunkter redovisas i tabell 5. Följande gäller för beräkning av dessa:

- Avetablering av återbruk och eventuell sanering av mark ingår i driftkostnader. Dessa kostnadsuppgifter är osäkra och är grovt uppskattade.
- För infrastruktur och utrustning på återbruk som avvecklas är restvärdet ej inräknat. En specifikation av eventuella restvärden finns framtagen och uppdateras vid behov.

### 4.4 Finansiering

Investerings- samt driftkostnader finansieras av taxekollektivet genom avfallstaxan samt genom intäkter från företagskunder som använder återbruken. I avfallstaxan ingår kapitalkostnader som avser avskrivningar och räntor från eventuella lån.

Tabell 4. Investeringsutgifter Återbruk 2.0 för perioden 2024–2033.

Investeringsutgifter Återbruk 2.0			Budget	Plan 2025-2026		Långtidsprognos 2027-2033							
mnkr			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Totalt
<b>Nya återbruk</b>	<b>Kommentar</b>	<b>Storlek m<sup>2</sup></b>											
Hallstahammar	25% 2024= 9 mnkr, 75% 2025= 27 mnkr	20 000	9	27									36
Arboga		20 000			37								37
Surahammar		10 000				22							22
Enköping		30 000					54						54
Fagersta/Norberg		20 000										43	43
<b>Västerås:</b>													
Västra Västerås		30 000								53			53
Östra Västerås		30 000									55		55
Norra Västerås		30 000							56				56
<b>Summa</b>			<b>9</b>	<b>27</b>	<b>37</b>	<b>22</b>	<b>54</b>	<b>0</b>	<b>56</b>	<b>53</b>	<b>55</b>	<b>43</b>	<b>356</b>
<b>Utökning/omvandling befintliga återbruk</b>	<b>Kommentar</b>												
Utökning av återbrukets yta och verksamhet	Bäckby					9,0							9,0
Utökning av återbrukets yta och verksamhet	Hälla					6,0							6,0
Omvandla till citynära	Ångsgärdet						9,5						9,5
<b>Summa</b>			<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>15</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>25</b>
<b>Åtgärds- och reinvesteringsbehov befintliga återbruk</b>													
Byggnader och mark			3,0	3,1	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5	3,6	3,7	3,8	33,7
Behållare, utrustning och maskiner			4,0	4,1	4,2	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	44,5
<b>Summa</b>			<b>7</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>78</b>
<b>Koncept Återbruk 2.0</b>	<b>Kommentar</b>												
Gestaltning- och skyltprojekt	Färdigställs under 2023 inklusive kostnader												0,0
Distansbemannat	Planeras under 2023-24			1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	9,8
Miniåterbruk	2 st á 1 000 tkr, avskrivning 10 år				1,0					1,0			2,0
Återbrukspunkter	5 st á 20 tkr, avskrivning 10 år				0,1								0,1
<b>Summa</b>				<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>12</b>
<b>Totala investeringsutgifter: alternativ 3 nya återbruk i Västerås</b>			<b>16</b>	<b>35</b>	<b>46</b>	<b>30</b>	<b>72</b>	<b>9</b>	<b>66</b>	<b>63</b>	<b>65</b>	<b>53</b>	<b>456</b>
<b>Totala investeringsutgifter: alternativ 1 nytt återbruk i norra Västerås samt utökning av Bäckby och Hälla</b>			<b>16</b>	<b>35</b>	<b>46</b>	<b>45</b>	<b>72</b>	<b>9</b>	<b>66</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>53</b>	<b>363</b>



Tabell 5. Uppskattade tillkommande driftkostnader vid avveckling och återställning av återbruk samt för Miniåterbruk och Återbrukspunkter.

<b>Tillkommande driftkostnader Återbruk 2.0</b>													
<b>mnkr</b>		<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>	<b>2029</b>	<b>2030</b>	<b>2031</b>	<b>2032</b>	<b>2033</b>	<b>Totalt</b>	
<b>Verksamhet avslutas, återställning</b>	<b>Kommentar</b>												
Skultuna						0,3						0,3	
Arboga					1,0							1,0	
Bäckby						1,0						1,0	
Trångfors/Hallstahammar	inkl marksaneringklart senast mars 2028				3,0							3,0	
Surahammar						0,5						0,5	
Enköping							2,0					2,0	
Hälla								1,0				1,0	
Stenby	senast 2030							1,0				1,0	
Gryta								0,1				0,1	
<b>Koncept 2.0</b>													
Miniåterbruk	750 tkr/år, främst personalkostnader			0,85	0,85	0,85	0,85	0,85	1,70	1,70	1,70	9,4	
Återbrukspunkter	50% av inv.kostnad samt avskrivning			0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,5	
<b>Summa tillkommande driftkostnader</b>				<b>0,9</b>	<b>4,9</b>	<b>2,7</b>	<b>2,9</b>	<b>3,0</b>	<b>1,8</b>	<b>1,8</b>	<b>1,8</b>	<b>20</b>	

# Bilaga 1 Nulägesbeskrivning återbruken

## Arrendeavtal

Nedan presenteras arrendeavtalen samt yta för återbruken. Generellt arrenderar Vafabmiljö marken av respektive kommun eller privata markägare där återbruket är beläget, förutom för återbruket Trångfors i Hallstahammar där Vafabmiljö äger marken.

Majoriteten av arrendeavtalen förnyas genom en förlängningstid som varierar mellan 1–5 år i taget, med en uppsägningstid om 6–12 månader, se tabell 1 nedan. För återbruken i Köping, Stenby och Surahammar har arrendeavtalen ett slutdatum.

Generellt gäller att Vafabmiljö kan säga upp arrendeavtalen. Detta gäller ej återbruken i Köping och Surahammar. För dessa finns ingen uppsägningsklausul/förlängningsmöjlighet utan avtalen upphör att gälla 2026 respektive 2050 då marken ska återställas enligt kontrakten. Det är därför mycket viktigt att arrendeavtalet avseende återbruket i Köping omförhandlas i god tid med arrendatorn Strö Gård.

Två av återbruken är ligger på avfallsstationerna Sänkmossens avfallsstation i Fagersta samt Gryta avfallsstation i Västerås. Arrendeavtalen gäller för avfallsstationen som helhet.

Tabell 1. Arrendeavtal återbruken.

Återbruket	Yta (m <sup>2</sup> )	Arrendeavtal där förlängningstid gäller (uppsägningstid)	Marken ägs av	Kommentar
Arboga	6 400	Förlängning 1 år i taget (9 månader)	Kommunen	
Enköping	9 550	Två avtal, samma villkor: Förlängning 1 år i taget (6 månader)	Kommunen samt ENA Energi AB (kommunalt bolag)	ÅVC Enköpings yta är delad i två arrenden varav endast en mindre yta tillhör Enköpings kommun, medan huvuddelen ägs av ENA Energi AB.
Heby	5 450	Förlängning 1 år i taget (6 månader)	Kommunen	
Norberg	4 000	Förlängning 1 år i taget (6 månader)	NVK, Norra Västmanlands kommunalförbund	
Sala	16 800	Förlängning 1 år i taget (6 månader)	Kommunen	
Ängsgärdet, Västerås	6 900	Förlängning 1 år i taget (9 månader)	Kommunen	
Bäckby, Västerås	7 800	Förlängning 3 år i taget (12 månader)	Kommunen	
Kungsör	6 450	Förlängning 3 år i taget (6 månader)	Kommunen	
Hälla, Västerås	8 300	Förlängning 3 år i taget (12 månader)	Kommunen	

Skinnskatteberg	6 500	Förlängning 1 år i taget (6 månader)	Privat markägare: Klockargårdens företagsby AB	Markområdet ska återställas när arrendeavtalet upphör.
Skultuna, Västerås	2 200	Förlängning 3 år i taget (12 månader)	Privat markägare: Skultuna fastigheter AB	Markområdet ska återställas när arrendeavtalet upphör.
Östervåla, Heby	2 500	Förlängning 5 år i taget (12 månader)	Kommunen	
<b>Återbruket</b>	<b>Yta (m<sup>2</sup>)</b>	<b>Arrendeavtal med slutdatum</b>	<b>Marken ägs av</b>	<b>Kommentar</b>
Köping	14 500	Gäller 2017-01-01 tom 2026-12-31.	Privat markägare: Strö Gård	Marken ska återställas till jordbruksmark om inte nytt avtal upprättas.
Stenby, Västerås	7 600	Gäller 2020-10-01 tom 2030-09-30.	Privat markägare: Power Gate Property AB	Hyresgästen har en option att avsluta hyresavtalet efter 5 år. Om hyresgästen väljer att nyttja sin option och avsluta avtalet efter 5 år från och med avtalets gällande skall detta meddelas hyresvärden senast 12 månader före datumet för det förtida frånträddandet.
Surahammar	2 000	Gäller 2002-01-01 tom 2050-12-31.	Kommunen äger all mark vid återbruket. Surahammars Frakt (privat markägare) arrenderar en del av marken varför Vafabmiljö arrenderar viss del av marken av företaget.	Vid avslutat arrende ska marken återställas.
Mobila Återbruket		Arrendeavtal finns för de platser där motparten ej är en kommunal organisation. Redovisas ej i detalj här.		Vid uppställning på kommunägd mark finns inga arrendeavtal.
<b>Återbruket</b>	<b>Yta (m<sup>2</sup>)</b>	<b>Vafabmiljö äger marken</b>		
Hallstahammar	15 000	Vafabmiljö äger marken. Återbruket ska vara avvecklat senast 2028. Marken ska därefter säljas.		
<b>Avfallsstation</b>	<b>Yta (m<sup>2</sup>)</b>	<b>Arrende</b>	<b>Marken ägs av</b>	<b>Kommentar</b>
Återbruket Fagersta på Sänkmossens avfallsstation	3 500	Förlängning 5 år i taget (12 månader). Arrendeavtalet gäller för avfallsstationen.	Kommunen	En ny lokalisering utanför Sänkmossens avfallsanläggning kräver inte någon uppsägning av arrende.
Återbruket Gryta på Gryta avfallsstation	4 500	Förlängning 5 år i taget (12 månader). Arrendeavtalet gäller för avfallsstationen.	Kommunen	

## Status befintliga Återbruk

Enligt beslut i direktionen i maj respektive november 2020 ska återbruken i Trångfors, Hallstahammar och Surahammar ersättas. Ett nytt återbruk kommer lokaliseras i Eriksberg i Hallstahammar. För Återbruket Surahammar och Återbruket Arboga pågår lokaliseringsutredningar för att hitta platser för nya återbruk.

Några av återbruken har återkommande problematik med buller. Bullervillkor anges i tillstånd (begränsningsgränsvärden) för återbruken i Enköping, Trångfors i Hallstahammar, Heby, Östervåla, Köping och Sala. För övriga återbruk kan bullervillkor i Naturvårdsverket vägledning 6538 Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller tillämpas. Detta är aktuellt för återbruken i Arboga, Fagersta, Kungsör, Norberg, Skinnskatteberg, Surahammar och samtliga återbruk i Västerås.

I listan nedan beskrivs återbrukens nuvarande status kortfattat. Återbruken är presenterade i bokstavsordning.

### Återbruket Arboga

- Nuvarande återbruk ligger i anslutning till det kommunala reningsverket där planer sedan flertalet år finns på en utökning. Därav genomfördes en lokaliseringsutredning 2013. Dock togs inget beslut om ny plats och en ny lokaliseringsutredning genomförs för närvarande, 2023.
- Återbruket har ett underhållsbehov då det råder dåliga markförhållanden på platsen. Detta innebär att marken sätter sig och behöver asfalteras om, containrar lutar mot rampen etc. Återbrukets befintliga yta är 6 500 m<sup>2</sup> och det finns inte möjlighet att nyttja ytan optimalt. Återbruket behöver också en modernisering vilket blir aktuellt i och med Återbruk 2.0.
- Anläggningen är känd sedan länge för att vara underdimensionerad till antalet besökare och att köbildning sker.
- Besökare önskar utökad möjlighet att lämna material för återbruk samt en modernare anläggning.
- Anläggningens underhållsbehov kopplat med reningsverkets behov gör att både kommunen och Vafabmiljö ser ett behov av att hitta en ny plats för återbruket.

### Återbruket Enköping

- Enköpings Återbruk har tillsammans med Återbruket Bäckby och Återbruket Ängsgärdet flest antal besökare.
- Det råder tillfredställande trafikflöde på anläggningen. Det finns en möjlighet att lämna enbart farligt avfall och trädgårdsavfall utan att behöva passera genom anläggningen, vilket är positivt ur trafiksynpunkt.
- Anläggningens yta behöver utökas och är idag otillräcklig även om den har flera utfarter och är strategiskt bra planerad. Behovet av utökning är kopplat till den stora mängden besök och logistiken för att omhänderta de stora avfallsmängderna på ett optimalt sätt.

- Anläggningen har ett åtgärdsbehov som omfattar utbyggnad av personal- samt FA-byggnad, breddning av ramp, belysning samt förbättrad dagvattenhantering.
- Återbruket har behov av en lokal dagvattenhantering på grund av förhöjda halter av förorenade ämnen i dagvattnet. Tillsynsmyndigheten har föreslagit att återbruket kan ansluta sig till Ena Energi för gemensam hantering av dagvattnet. Det har dock visats sig i kontakt med företaget att detta inte är möjligt.
- Idag körs tung trafik till viss del genom stadskärnan beroende varifrån trafiken kommer.
- Kommunen har exploateringsplaner i närheten av Återbruket i ett 10–15 årsperspektiv. Anläggningen skulle kunna utökas på närliggande befintlig fastighet men på sikt behöva flytta, beroende på planer för det närliggande värmeverket samt planerade bostäder i framtiden.
- Insamlingen kompletteras av Mobila Återbruket på fyra platser (Grillby, Fjärdhundra, Lillkyrka, Örsundsbro).

### Återbruket Fagersta

- Återbruket är placerat på Vafabmiljös avfallsstation bredvid sluttäckt deponi och mellanlagringsytor. Placeringen är ej väl lokaliserat ur ett kundperspektiv då kunderna rör sig på sorteringsytor som hör till verksamheten istället för att vara avskilda.
- Anläggningens yta och utformning är undermålig till mängden besök. Ytan går ej att utöka utan att spränga berg.
- Mottagning för farligt avfall flyttades inom anläggningen under 2020 för att förbättra logistik och rörelser för kunder och medarbetare.
- Under 2024 planeras en ny våganordning på avfallsstationens yta som kommer ge negativ påverkan på Återbrukets trafiksituation.
- Transporter till och från anläggningen inklusive tung trafik måste köra förbi skola samt bostadsområde.

### Återbruket Hallstahammar, Trångfors

- Anläggningen är ursprungligen en omlastningsstation för dåtidens hushållsavfall som har anpassats till återbruksverksamhet.
- Återbruket är uttjänt, ytan är inte optimalt disponerad och möjligheterna att förändra hanteringen är begränsade.
- Återbruket ligger inom skyddsområde för vattentäkt. Det innebär att det finns krav på dagvattenhanteringen på anläggningen som idag inte uppfylls.
- Återbruket uppfyller inte villkor i tillståndet utan omfattande investeringar i dagvattenhantering och bullerskydd.
- Återbruket ligger nära en bostadsfastighet, vilket främst innebär bullerproblematik.
- Verksamheten på återbruket överskrider bullerkrav i anläggningens tillstånd, trots genomförda förändringar av logistik och hantering på anläggningen.
- Beslut togs därför vid direktionsmötet i maj 2020 att anläggningen ska ersättas.

- Beslut om slutliga villkor i tillstånd till miljöfarlig verksamhet är meddelade under år 2023 för Återbruket Trångfors: verksamheten ska ha upphört inom 5 år om förbundet inte väljer att vidta omfattande åtgärder kopplat till dagvatten. Det innebär att återbruket ska vara avetablerat senast mars 2028. Vafabmiljö ska lämna in en återställningsplan till tillsynsmyndigheten dvs. kommunens miljö- och hälsoskyddsförvaltning.
- Vafabmiljö äger marken. Marken ska säljas när Återbruket avetableras.

#### Återbruket Heby

- Återbruket är välbesökt, speciellt av fritidshusägare. Relativt få företagsbesök.
- Den verksamma ytan är för liten, expansion är möjlig.

#### Återbruket Östervåla

- Återbrukets yta är otillräcklig, utformningen behöver ses över.
- Återbruket är välbesökt, speciellt av företagare.
- En större ökning har skett av insamlade mängder på återbruket under de senaste åren, 2010-2020.
- Det finns närboende men inga klagomål har inkommit.

#### Återbruket Kungsör

- Återbrukets ytor är tillräckliga men behöver disponeras om.
- Återbruket är anlagd på en gammal deponi som sluttäcktes på 70–80-talet. Grävning i området bör undvikas, då markarbete kräver anmälan till länsstyrelsen.
- På återbruket finns för närvarande en bullerproblematik kopplat till avfallstransporter utanför öppettider.

#### Återbruket Köping

- Anläggningen är välfungerande och har tillräcklig yta.
- Anläggningen har återkommande problem med översvämning vid kraftig nederbörd.
- Anläggningens arrendeavtal gäller till och med 2026, därefter ska marken återställas till jordbruksmark om inte avtalet omförhandlas.
- Under våren 2023 har en upprustning skett och koncept Återbruk 2.0 har applicerats på anläggningen i form av skyltning, färger, konstverk, linjemålning med mera.

## Återbruket Norberg

- Återbruket har hög belastning med avseende på antal besök och har en undermålig utformning för verksamheten.
- Ytan är för liten till mängden besök och framtida behov av fler fraktioner.
- Det råder dåliga markförhållanden på platsen.
- Återbruket utsätts för regelbundna inbrott, varför säkerheten behöver förbättras. Återbruket är placerat i ett industriområde och ligger avsides.

## Återbruket Sala

- På Återbruket finns ett tak över rampen som orsakar buller, främst för personalen på anläggningen, genom att trafikljud och ljud från rangering stängs inne under taket.
- Buller till omgivningen skapas främst från containerrangering och arbete med lastmaskiner.
- Närliggande bostäder har tidvis lämnat in bullerklagomål. Bulleråtgärder har genomförts, både ur arbetsmiljösynpunkt samt med avseende på omgivningen. Dock kvarstår viss bullerproblematik som är svår samt kostsam att åtgärda. En bullerutredning följdes upp under år 2023 som påvisade att åtgärder som genomförts resulterat i att gällande bullerkrav efterlevs. Dock så efterlevs villkoren med små marginaler vilket gör att det finns överhängande risker för framtida villkorsöverskridanden.
- Återbrukets framtida placering påverkas av exploateringsplaner i området. Kommunen avser utveckla området norr om Sala med bostäder i en framtid. Ett nytt bostadsområde planerades i anslutning till återbruket, detaljplan Norrängen, med cirka 150 lägenheter genom kommunens samarbete med BoKlok (IKEAs och Skanskas bostadsbyggbolag). Bygget av bostäder skulle påbörjas 2022 och inflyttning ske 2023–2024, dock är detta projekt pausat. Om nya närliggande bostäder upplever att återbruket orsakar olägenheter, exempelvis buller, kan Vafabmiljö bli ålagda att genomföra förbättringar. Nästa etapp av bostadsbyggandet planeras norr om Norrängen DP som då ligger ännu närmare återbruket. En dialog är inledd med kommunen som uppger att projekt Norrängen utgår från en samexistering med återbruket varför en flytt av återbruket i nuläget ej måste ske.
- Trafikverket har fattat beslut om att bygga en planskild järnvägs korsning samt gångbro i området. Tidplanen för planerad byggstart är okänd uppger Sala kommun, trolig tidpunkt är 2025–2026.
- Ett bussgarage med biogastankning ligger nära Återbruket, ca 50–100 meter.



## Återbruket Skinnskatteberg

- Ytan är tillräcklig.
- Återbruket har behov av hårdgjorda ytor istället för som i dagsläget, enbart är grusad vilket inte uppfyller gällande krav.
- Återbruket är placerad på en gammal deponi. Vid eventuell ombyggnad måste denna tas i beaktning.

## Återbruket Surahammar

- Beslut togs vid direktionmötet i november 2020 att anläggningen ska ersättas.
- Återbruket är ursprungligen ett temporärt Återbruk som med tiden permanentats. Återbruket ägdes tidigare av kommunen men övergick i regi av Vafabmiljö 2017.
- En del åtgärder har genomförts senaste åren såsom separering av besöks trafik och arbetsfordon samt förbättrad säkerhet vid sorteringen. Dock finns det fortsatta problem som behöver åtgärdas.
- En tillfällig personalbyggnad är uppförd under 2021 för att uppfylla akuta arbetsmiljökrav.
- Ytor för hantering behöver hårdgöras. I dagsläget är halva anläggningen hårdgjord, vilket medför att det saknas en kontrollerad dagvattenhantering.
- Anläggningen ligger nära ett vattenskyddsområde vilket innebär högre risk för kommande krav gällande separat hantering av dagvatten.
- Anläggningens spillvattentank är underdimensionerad och felaktigt placerad för säker tömning.
- Det finns generella problem med hela anläggningen så som otillräcklig yta för såväl kunder som verksamheten, marksättningar, platsbrist i byggnader samt bristfälliga logistiklösningar.
- Marken är arrenderad av Surahammars kommun och Surahammars Frakt gemensamt. Detta medför att vid en utbyggnation skulle arrendeavtalet behöva omförhandlas med två parter samt att det kan föreligga risk för detaljplaneändring.
- I en närliggande anläggning tillverkar Air Liquid vätgas och kvävgas. Anläggningen är en Sevesoanläggning. Vid en eventuell olycka på anläggningen visar spridningsberäkningar att Återbruket är inom en riskzon.
- Anläggningen ligger i ett industriområde till vilket allmänheten vanligtvis inte har tillträde.
- Återbruket kompletteras med risinlämning i Ramnäs och Virsbo.

## Återbruken i Västerås

### Återbruket Bäckby

- Återbruket har tillsammans med Ängsgärdet de högsta antalet besök av återbruken i Västerås. Återbruket tar också emot många kunder från grannkommunerna.
- Anläggningens yta är för liten och går ej att utveckla. Återbruket är underdimensionerat.
- Återbruket ligger på motsatt sidan E18 om Erikslund handelsplats och har därmed en ofördelaktig placering.
- Tidigare inkom bullerklagomål från närliggande bostäder men dessa har upphört efter bullerreducerande åtgärder genomförts.
- Återbruket behöver på sikt ersättas.

### Återbruket Gryta

- Återbruket är en liten anläggning ytmässigt, som ej går att utöka.
- Öppettiderna på anläggningen är begränsade, mån-fre kl 07-16, vilket innebär att hushållen ej väljer Gryta i första hand.
- I genomförandeplanen från 2021 fanns planer på att utöka Återbruket Gryta. En markundersökning genomfördes 2023 som visar att den tänkta marken utgörs av deponi varför en utökning inte är aktuell.
- Ett behov finns av ny plats i samband med att arrendet för Återbruket Stenby löper ut 2030.

### Återbruket Hälla

- Återbruket är en trång anläggning som är ej är optimalt utformad.
- Återbruket ligger intill handelsområdet på Hälla. Framtiden får visa på hur området avses utvecklas.
- Ett bullerklagomål har inkommit från närboende på andra sidan E18. Åtgärder har vidtagits och klagomålen upphörde.

### Återbruket Skultuna

- Återbruket Skultuna är förbundets första återbruk, och byggdes som en pilotanläggning på 1990-talet. Anläggningen har nyligen genomgått vissa reinvesteringar i fastighetsunderhåll.
- Återbrukets yta är otillräcklig på så sätt att alla fraktioner som önskas erbjudas ej får plats.
- Anläggningens yta går ej att utöka, bland annat på grund av att det finns planer på att anlägga en genomfartsväg på Återbruket enligt villkor i arrendeavtalet.
- Det finns säkerhetsrisker kopplat till trafiksituationen på och vid återbruket och allvarliga incidenter har inträffat på anläggningen. Riskmoment kopplade till trafiksäkerhet förekommer vid mottagning av förpackningsmaterial samt kyl och frys/vitvaror. Det förekommer även risker för arbetsfordon och kundfordon då dessa delar på gemensam yta nedanför rampen.

Förbundets transporter till och från återbruket behöver genomföra omlastning på allmän väg på grund av otillräcklig yta på återbruket. Möjliga åtgärder saknas för att lösa problematiken då anläggningen ej går att utöka.

- Återbruket har eftersatt underhåll av utrymmen för hantering av farligt avfall och personalutrymmen.
- Återbruket har få besök och är därmed dyr i förhållande till antalet besökare.
- Diskussion pågår om att omvandla denna anläggning till enbart trädgårdsavfallsinlämning och sedan tillämpa Mobila Återbruket.

### Återbruket Stenby

- Anläggningens yta är otillräcklig och mycket trafik råder på platsen.
- Återbruket har minskat i inlämnade mängder senaste tio åren, till exempel minskade mängder trädgårdsavfall. Besökare väljer att åka till andra anläggningar i stället.
- Den ursprungliga anläggningen för upptagningsområdet var Återbruket på Gryta. Dock behövde trafiken på den enda tillfartsvägen till anläggningen, Nyängsvägen, passera en förskola. Detta var skälet till att återbruket anlades i Stenby. Idag finns Returvägen som anslutande väg till Gryta och förskolan är nedlagd på Nyängsvägen, därav kvarstår inte längre problematiken.

### Återbruket Ängsgärdet

- Ängsgärdet är ett av de återbruk som tar emot störst avfallsmängder och andel besökare.
- Många villaägare i Västerås besöker återbruket för att lämna trädgårdsavfall som lämnas snabbt och smidigt i betongfickor.
- Anläggningen är även välbesökt av företagare som snabbt vill bli av med sitt avfall.
- Det finns behov att minska avfallsmängderna avseende jord, sten och fyllnadsmassor och trädgårdsavfall på anläggningen då relativt stora mängder av dessa avfallsslag tas emot. Varianter av yrkestrafik från företag besöker anläggningen för att lämna dessa fraktioner i betongfickorna. Dessa fordon ska i stället besöka en avfallsstation.
- Återbruket är den enda citynära anläggningen i Vafabmiljö-regionen. Vafabmiljö kommer troligtvis inte kunna placera ett återbruk så citynära i framtiden då marken är attraktiv för exempelvis bostäder.
- Ett led i anpassning av anläggningen till en citynära anläggning kan vara att ändra logistiken och göra anpassningar så att anläggningen är mer lämpad för gångtrafikanter och cyklister i stället för lätta lastbilar. Återbruket är beläget i anslutning till stadsdelen Kopparlundens tidigare industriområden som nu utvecklas till område för bostäder och företag, Mälarpporten.

# Remiss av Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024–2033

## Remissinstanser

Samtliga medlemskommuner inom Vafabmiljö kommunalförbund.

## Bakgrund

Enligt avfallsplanen ska en plan tas fram för koncept och etablering av en ny typ av Återbruk med fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Detta koncept kallas Återbruk 2.0. Arbetet med att ta fram konceptet startade 2020 och resultatet presenterades i en projektrapport, ett gestaltungs-koncept och en genomförandeplan för åren 2022–2030 som antogs av direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund hösten 2021.

Under 2022–2023 har ett antal aktiviteter inom Återbruk 2.0 genomförts enligt planen. Samtidigt sker förändringar i vår omvärld som påverkar vår ekonomi och våra resurser. I medlemskommunerna förändras planer på utbyggnad och exploateringar som påverkar tillgången till platser för nya återbruk och återbrukslösningar. Under 2023 har direktionen lagt ett uppdrag om en ökad takt inom Återbruk 2.0. Genomförandeplanen har därför reviderats och gäller för åren 2024–2033.

Syftet med genomförandeplanen är att beskriva hur och när införandet av de olika delarna inom Återbruk 2.0 förväntas ske under perioden och vilken kostnadspåverkan det innebär. Planen relaterar till motsvarande innehåll i förbundets budget för 2024, plan för 2025–2026 och långtidsprognos för 2027-2033.

## Era synpunkter på planen

Enligt beslut på direktionens möte 1 december 2023 ska Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024-2033 skickas på remiss till kommunstyrelsen i samtliga medlemskommuner.

I remissen ligger att förbundet vill ha kommunens synpunkter på innehållet i genomförandeplanen.

Remissvaren ska ha inkommit senast **1 mars 2024**.

Svaren bör lämnas i två versioner; den ena i bearbetningsbar form (exempelvis Word), den andra i pdf.

Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Svaren lämnas via e-post till [info@vafabmiljo.se](mailto:info@vafabmiljo.se). Ange diarienummer 2022/116-VMKF.

Upplysningar lämnas av projektledare Towe Ireblad, [towe.ireblad@vafabmiljo.se](mailto:towe.ireblad@vafabmiljo.se), tel 070 424 664.

## Bilagor

1. Genomförandeplan Återbruk 2.0, Plan för 2024-2033, 2023-12-08
2. Protokollsutdrag direktionmöte 2023-12-01 § 680

Sabine Dahlstedt

Förbundsdirektör

## KSLU § 3 Beslut om uppdrag att ta fram ett Näringslivsstrategiskt program

### INLEDNING

Det finns ett gap mellan företagen i Salas attityd till företagsklimatet (plats 231 i Svenskt Näringslivs Företagsklimatsranking) och den verkliga upplevelsen i myndighetsutövningen (plats 52 i SBA/SKR:s Insiktsmätning med ett NKI på 78).

Den workshop för förbättrat företagsklimat som genomfördes 20220830 var startskottet för den kraftsamling som nu görs kring näringslivsfrågorna i kommunen. Resultatet har varit ökad dialog med företagen, bland annat genom omstart av Näringslivsrådet på prioriterade teman, internt förbättringsarbete och deltagande i Svenskt Näringslivs utvecklingsprogram.

Sala är en del av Västmanland och via SBA också en del av Storstockholmsregionen, där det i båda fallen pågår ett aktivt investeringsfrämjande arbete. I den kontexten gynnas Salas tillväxt av att tydliggöra platsens erbjudande och att aktivt arbeta med offertberedskap och marknadsbearbetning.

Dialogerna med de lokala företagen, andra kommuner i utvecklingsprogrammet och regionerna Sala är en del av har satt ljuset på behovet av en tydligare målbild, riktning och prioriteringar. Detta uppnås genom att ta fram ett nytt Näringslivsstrategiskt program som det lokala näringslivet och de kommunala verksamheterna står bakom.

Programmet ska beskriva den politiska viljan med vad Sala ska vara för plats för invånare, företagare och besökare. Det vill säga platsen Salas löfte till de som bor och verkar i kommunen och erbjudande till omvärlden. Programmet ska också tydliggöra vilken position kommunen vill ta i de sammanhang vi verkar i.

Programmet ska beskriva de strategiska vägval och prioriteringar som behöver göras för att nå målbilden samt önskad utveckling inom näringar och branscher med betydelse för Sala. Programmet kompletteras med planer för genomförande och ersätter befintligt Näringslivsprogram.

### Beslutsunderlag

KS 2024.195, missiv.

Cecilia Lööv, näringslivschef, föredrar ärendet.

### Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att kommundirektören får i uppdrag att ta fram ett Näringslivsstrategiskt program för perioden 2025-2035.

Anders Wigelsbo (C) yrkar bifall till Amanda Lindblads (S) yrkande.

### Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KSLU § 3 forts.

**BESLUT**

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar att kommundirektören får i uppdrag att ta fram ett Näringslivsstrategiskt program för perioden 2025-2035.

*Skickas till*  
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Stab för utveckling och förvaltning Näringslivsenheten  
Cecilia Lööv  
Näringslivschef

MISSIV

## Beslut om uppdrag att ta fram ett Näringslivsstrategiskt program

### **SAMMANFATTNING AV ÄRENDET**

Det finns ett gap mellan företagen i Salas attityd till företagsklimatet (plats 231 i Svenskt Näringslivs Företagsklimatsranking) och den verkliga upplevelsen i myndighetsutövningen (plats 52 i SBA/SKR's Insiktsmätning med ett NKI på 78).

Den workshop för förbättrat företagsklimat som genomfördes 20220830 var startskottet för den kraftsamling som nu görs kring näringslivsfrågorna i kommunen. Resultatet har varit ökad dialog med företagen, bland annat genom omstart av Näringslivsrådet på prioriterade teman, internt förbättringsarbete och deltagande i Svenskt Näringslivs utvecklingsprogram.

Sala är en del av Västmanland och via SBA också en del av Storstockholmsregionen, där det i båda fallen pågår ett aktivt investeringsfrämjande arbete. I den kontexten gynnas Salas tillväxt av att tydliggöra platsens erbjudande och att aktivt arbeta med offertberedskap och marknadsbearbetning.

Dialogerna med de lokala företagen, andra kommuner i utvecklingsprogrammet och regionerna Sala är en del av har satt ljuset på behovet av en tydligare målbild, riktning och prioriteringar. Detta uppnås genom att ta fram ett nytt Näringslivsstrategiskt program som det lokala näringslivet och de kommunala verksamheterna står bakom.

Programmet ska beskriva den politiska viljan med vad Sala ska vara för plats för invånare, företagare och besökare. Det vill säga platsen Salas löfte till de som bor och verkar i kommunen och erbjudande till omvärlden. Programmet ska också tydliggöra vilken position kommunen vill ta i de sammanhang vi verkar i.

Programmet ska beskriva de strategiska vägval och prioriteringar som behöver göras för att nå målbilden samt önskad utveckling inom näringar och branscher med betydelse för Sala. Programmet kompletteras med planer för genomförande och ersätter befintligt Näringslivsprogram.

### **FÖRSLAG TILL BESLUT**

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att kommundirektören får i uppdrag att ta fram ett Näringslivsstrategiskt program för perioden 2025-2035.



**KSLU § 4 Omfördelning av investeringsmedel 2024 från Gata, Park och VA till Lokalprogrammet****INLEDNING**

Delar av beslutad investeringsbudget 2024, Diarienum: 2023/523, för exploateringar gällande Gata, Park och VA föreslås omfördelas till Lokalprogrammet.

Exploateringsmedelen kommer inte att nyttjas under 2024 då projekten skjuts framåt i tiden. Investeringsmedlen behövs dock kommande år beroende på hur beslut fattas om byggnation gällande exploateringar.

Investeringsprogram	Beslutade budgetposter exploateringar, tkr	Omfördelning av medel 2024, tkr
3199 Gatuexploateringar avropsprojekt	9 420	-6 080
3399 Parkexploateringar avropsprojekt	600	-540
3299 VA-exploateringar avropsprojekt	6 600	-3 230
<b>Totalt</b>	<b>16 620</b>	<b>-9 850</b>

Kvarvarande medel för exploateringar 2024, totalt 6 770 tkr varav:

3199 Gatuexploateringar, avropsprojekt 3 340 tkr  
3399 Parkexploateringar avropsprojekt 60 tkr  
3299 VA-exploaterings avropsprojekt 3 370 tkr

**Beslutsunderlag**

KS 2024.196, missiv.

Helene Johansson, verksamhetschef samhällstekniska kontoret, föredrar ärendet. Margareta Furenmo, biträdande enhetschef tekniska kontoret, Daniel Lingblom, driftansvarig IT-enheten och Elin Bjarnhagen, beredskapssamordnare deltar i ärendets behandling.

**Yrkanden**

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar att omfördela totalt 9 850 tkr exploateringsmedel för gata, park och VA till Lokalprogrammet.

Anders Wigelsbo (C) yrkar bifall till Amanda Lindblads (S) yrkande.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KSLU § 4 forts.

**Beslutsgång**

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

**BESLUT**

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att omfördela totalt 9 850 tkr exploateringsmedel för gata, park och VA till Lokalprogrammet

*Skickas till*  
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Tekniskt kontor  
Helene Johansson  
Verksamhetschef

MISSIV

## Omfördelning av investeringsmedel 2024 från Gata, Park och VA till Lokalprogrammet

### SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Delar av beslutad investeringsbudget 2024, Diariennr: 2023/523, för exploateringar gällande Gata, Park och VA föreslås omfördelas till Lokalprogrammet.

Exploateringsmedelen kommer inte att nyttjas under 2024 då projekten skjutits framåt i tiden. Investeringsmedlen behövs dock kommande år beroende på hur beslut fattas om byggnation gällande exploateringar.

<b>Investeringsprogram</b>	<b>Beslutade budgetposter exploateringar, tkr</b>	<b>Omfördelning av medel 2024, tkr</b>
3199 Gatuexploateringar avropsprojekt	9 420	-6 080
3399 Parkexploateringar avropsprojekt	600	-540
3299 VA-exploateringar avropsprojekt	6 600	-3 230
<b>Totalt</b>	<b>16 620</b>	<b>-9 850</b>

Kvarvarande medel för exploateringar 2024, totalt 6 770 tkr varav:

3199 Gatuexploateringar, avropsprojekt 3 340 tkr  
3399 Parkexploateringar avropsprojekt 60 tkr  
3299 VA-exploaterings avropsprojekt 3 370 tkr

### FÖRSLAG TILL BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att omfördela totalt 9 850 tkr exploateringsmedel för gata, park och VA till Lokalprogrammet

Tekniskt kontor, TK - Stab

## CHECKLISTA

## Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

### Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA  NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA  NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA  NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA  NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA  NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA  NEJ

### Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA  NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA  NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA  NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA  NEJ

### Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA  NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA  NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA  NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA  NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Tekniskt kontor, TK - Stab

## Begreppsförklaring

### **Barnkonventionen/barnperspektivet**

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

### **Landsbygdsperspektivet**

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

### **Horisontella principer**

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

## KSLU § 5 Information; Startbesked för ledningsplats och datorhall

### **INLEDNING**

Information gällande startbesked för ledningsplats och datorhall delges mötet.

Beslut i ärendet fattas på ett extra kommunstyrelsens ledningsutskott 2024-02-07.

### **Beslutsunderlag**

Margareta Furenmo, biträdande enhetschef tekniska kontoret föredrar ärendet. Helene Johansson, verksamhetschef samhällstekniska kontoret, Daniel Lingblom, driftansvarig IT-enheten och Elin Bjarnhagen, beredskapssamordnare deltar i ärendets behandling.

### **Yrkanden**

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar att ledningsutskottet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

### **Beslutsgång**

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

### **BESLUT**

Ledningsutskottet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

## KS § 30 Startbesked för ledningsplats och datorhall

### INLEDNING

Beställning har kommit från IT-enheten för tillskapande av ledningsplats och datorhall. Under 2022 har Myndigheten för samhällsskydd och beredskap genomfört en inventering och utredning av förutsättningarna för en kommunal ledningsplats samt kommit med rekommendationer på nödvändiga åtgärder.

En fortsatt utredning och projektering krävs för att säkerställa ekonomi och genomförande av projektet.

Projektet är ofinansierat och ryms inte inom befintlig ram för lokalprogrammet 2023. Kostnaden beräknas uppgå till 1 000 000 kronor och medel behöver tillföras lokalprogrammets budgetram.

### Beslutsunderlag

Bilaga KS 2023.605, missiv

Ledningsutskottets beslut § 21, 2023-02-022

### Yrkanden

Anders Wigelsbo (C) yrkar

bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen beslutar

att bevilja startbesked för ledningsplats och datorhall i enlighet med Bilaga KS 2023.605, samt

att omfördela 1 000 000 kronor inom lokalprogrammets budgetram för utredning och projektering av ledningsplats och datorhall.

Glenn Andersson (S) och Sture Johansson (C) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag.

Erik Hamrin (M) yrkar

att kommunstyrelsen beslutar

att bevilja startbesked för investeringsmedel på upp till 1 000 000 kronor inom lokalprogrammet för projektering och underhåll av projektet ledningsplats och datorhall.

Hanna Westman (SBÄ) och Tryggve Lindman (SD) yrkar bifall till Erik Hamrins (M) yrkande.

### Beslutsgång

Ordföranden ställer ledningsutskottets förslag mot Erik Hamrins (M) yrkande och finner ledningsutskottets förslag bifallet.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Fortsättning § 30

**BESLUT**

Kommunstyrelsen beslutar

att bevilja startbesked för ledningsplats och datorhall i enlighet med Bilaga KS 2023.605, samt

att omfördela 1 000 000 kronor inom lokalprogrammets budgetram för utredning och projektering av ledningsplats och datorhall.

**Reservationer**

Erik Hamrin (M), Viveca Molin (M), Magnus Edman (SD), Tryggve Lindman (SD), Cecilia Wiman (SD) och Hanna Westman (SBÄ) reserverar sig till förmån för Erik Hamrins (M) yrkande och inkommer med skriftlig reservation.

*Skickas till*  
Tekniska kontoret, fastighetsenheten  
Ekonomikontoret

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------



## KSLU § 6 Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

### INLEDNING

Värdefulla dataset ska tillgängliggöras avgiftsfritt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn samt Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 av den 21 december 2022.

Lagen medger möjlighet att fatta beslut i kommunfullmäktige om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst två år från den dag då genomförandeordningen träder i kraft.

Lantmäteriet har erhållit 20 miljoner kronor för att implementera öppna data direktivet. Det finns i dag inga beslut om att Sveriges kommuner ska tilldelas statliga medel för att avgiftsfritt tillhandahålla geodata med den tekniska lösning direktivet kräver. Då frågan om finansiering ännu inte är utredd, har många kommuner redan tagit beslut om undantag från avgiftsfrihet enligt lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data. Med den information som i dagsläget finns tillgänglig är bedömningen att kommunerna kommer kunna hänvisa till lantmäteriet i de fall då användare vill ladda hem geodata avgiftsfritt, eftersom det rör sig om samma data som redan är inlemmat i lantmäteriets geodata via befintliga ABT-avtal.

### Beslutsunderlag

KS 2024.281, missiv.

Elisabet Larsson, GIS-samordnare samhällstekniska kontoret, föredrar ärendet.

### Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar att bevilja dispens från avgiftsfriheten för följande dataset; Adresser, byggnader, fastighetsområden, höjd och markanvändning i enlighet med 4 kap. 6 § lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data.

Beslutet är giltigt till den 9 februari 2025.

### Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KSLU § 6 forts.

**BESLUT**

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att bevilja dispens från avgiftsfriheten för följande dataset; Adresser, byggnader, fastighetsområden, höjd och markanvändning i enlighet med 4 kap. 6 § lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data.

Beslutet är giltigt till den 9 februari 2025.

*Skickas till*  
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Tekniskt kontor VA-drift/Kartmät  
Elisabet Larsson  
Gis-Samordnare

MISSIV

## Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

### SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Värdefulla dataset ska tillgängliggöras avgiftsfritt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn samt Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 av den 21 december 2022.

Lagen medger möjlighet att fatta beslut i kommunfullmäktige om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst två år från den dag då genomförandeordningen träder i kraft.

Det är ännu oklart vilka dataset som berör kommunerna, samt på vilket sätt. SKR bevakar frågan. Sannolikt är att några av dataseten i kategorierna geospaciala data och jordobservation och miljö, ändå är aktuella. Tekniska kontoret och Samhällsbyggnadskontoret ansvarar för dataset inom dessa kategorier.

En konsekvens av direktiv och genomförandeakt kommer bli ett intäktsbortfall för Tekniska kontorets geodataverksamhet med ca 500 tkr 2024. Kommunens årliga intäkter via kartavtal och MBK-taxan är ca 1 Mkr, dessa upphör från och med 9 feb 2025. Utöver intäktsbortfallet tillkommer kostnader för att säkerställa den tekniska lösning som genomförandeakten kräver. För Samhällsbyggnadskontorets del bedöms konsekvensen bli ökade kostnader.

Lantmäteriet har erhållit 20 miljoner kronor för att implementera öppna data direktivet. Det finns i dag inga beslut om att Sveriges kommuner ska tilldelas statliga medel för att avgiftsfritt tillhandahålla geodata med den tekniska lösning direktivet kräver. Då frågan om finansiering ännu inte är utredd, har många kommuner redan tagit beslut om undantag från avgiftsfrihet enligt lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data. Med den information som i dagsläget finns tillgänglig är bedömningen att kommunerna kommer kunna hänvisa till lantmäteriet i de fall då användare vill ladda hem geodata avgiftsfritt, eftersom det rör sig om samma data som redan är inlemmat i lantmäteriets geodata via befintliga ABT-avtal.

Tekniskt kontor

### **FÖRSLAG TILL BESLUT**

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att bevilja dispens från avgiftsfriheten för följande dataset; Adresser, byggnader, fastighetsområden, höjd och markanvändning i enlighet med 4 kap. 6 § lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data.

Beslutet är giltigt till den 9 februari 2025.

Tekniskt kontor

## TJÄNSTESKRIVELSE

# Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

## BAKGRUND

Tekniska kontorets geodataverksamhet har ansvaret att upprätthålla aktuella och kvalitetssäkrade geodata för dataseten adresser, byggnader, fastighetsområden, och höjd. Därtill hanteras även annan geodata som är av vikt vid myndighetsutövning som kräver kartprodukt och mätinsats av viss kvalitet och innehåll. Samhällsbyggnadskontoret ansvarar för datasetet markanvändning.

PSI- och öppna data direktivet, (EU) 2019/1024, trädde i kraft den 17 juli 2019 och den 1 augusti 2022 implementerades direktivet i Sverige genom lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data. EU-kommissionen beslutade den 21 dec 2022, via en genomförandeakt med annex, om vilka datamängder som klassas som särskilt värdefulla. Dessa träffas av hårdare regler än andra datamängder kring tekniskt tillhandahållande. Den s.k. implementeringstiden räknas från den 9 februari 2023 och 16 månader framåt, dvs. till den 9 juni 2024.

Innebörden av direktivet är att offentliga data med största socioekonomiska potential ska finnas tillgängliga för användaren avgiftsfritt och med minimala rättsliga och tekniska begränsningar, samt att medlemsstaterna behöver ordna finansiering av tillhandahållandet. Lagen medger möjlighet för kommunerna att fatta beslut om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande i högst två (2) år från den dag då genomförandeordningen träder i kraft, det vill säga från det att direktivets implementeringstid inleddes, 9 feb 2023.

Sala kommuns nuvarande finansieringsmodell med avgifter enligt taxa för mätning, beräkning och kartläggning, berörande kartprodukter som innehåller geografiska data, samt gällande kartavtal, gör att ett beslut om undantag från direktivet om krav på öppna data är rekommenderat.

Detta för att säkerställa fortsatta intäkter för kontorets avtals- och taxefinansierade geodataverksamhet, fram till dess att behovet av medel, kommunalt eller statligt, är utrett av kommunen tillsammans med SKR och Lantmäteriet.

Skulle finansieringen av tillhandahållandet av geodata klargöras innan den tidsbegränsade perioden som undantaget är möjligt att besluta om går ut, kan kommunen fatta nytt beslut om att undantaget inte längre avses att nyttjas.

Tekniskt kontor

## CHECKLISTA

## Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

### Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA  NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA  NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA  NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA  NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA  NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA  NEJ

### Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA  NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA  NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA  NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA  NEJ

### Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA  NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA  NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA  NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA  NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Tekniskt kontor

## Begreppsförklaring

### **Barnkonventionen/barnperspektivet**

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

### **Landsbygdsperspektivet**

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

### **Horisontella principer**

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

## KSLU § 7 Ny bygglovstaxa

### INLEDNING

Byggheten har under 2023 arbetat med att ta fram ett nytt underlag för bygglovstaxa. Det nya förslaget är baserat på den modell som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tillhandahållit och utvecklat sedan 2014.

Underlaget är lättare att arbeta med och förstå för såväl beslutsfattare, förvaltning som sökande. Dessutom ger underlaget större intäktsfinansiering av lovverksamheten vilket ligger i linje med kommunfullmäktiges önskemål.

### Beslutsunderlag

KS 2024.199, missiv.

KS 2024.197, BMN 85 bygglovstaxa.

KS 2024.198, bilaga 1 bygglovstaxa.

Lars Wedlin, samhällsbyggnadschef, föredrar ärendet.

### Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anta förslag till ny bygglovstaxa enligt bilaga KS 2024.198.

### Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

### BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anta förslag till ny bygglovstaxa enligt bilaga KS 2024.198.

*Skickas till*  
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------



Samhällsbyggnadskontoret, Byggenheten

MISSIV

## Bygglovstaxa

### **SAMMANFATTNING AV ÄRENDET**

Byggenheten har under 2023 arbetat med att ta fram ett nytt underlag för bygglovstaxa. Det nya förslaget är baserat på den modell som SKR har tillhandahållit och utvecklat sedan 2014. Underlaget är lättare att arbeta med och förstå för såväl beslutsfattare, förvaltning som sökande. Dessutom ger underlaget större intäktsfinansiering av lovverksamheten vilket ligger i linje med kommunfullmäktiges önskemål.

### **FÖRSLAG TILL BESLUT**

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anta förslag till ny bygglovstaxa enligt bilagt förslag.

### ***Bilagor:***

- 1 Bygglovstaxa innehållande taxebestämmelser och taxetabeller.

Samhällsbyggnadskontoret,, Byggenheten

## CHECKLISTA

### Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

#### Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA  NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA  NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA  NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA  NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA  NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA  NEJ

#### Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA  NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA  NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA  NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA  NEJ

#### Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA  NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA  NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA  NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA  NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Samhällsbyggnadskontoret,, Byggenheten

## Begreppsförklaring

### **Barnkonventionen/barnperspektivet**

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

### **Landsbygdsperspektivet**

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

### **Horisontella principer**

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

# Bygglovstaxa

Taxa för besked, beslut och handläggning enligt Plan- och bygglagen inom Bygg- och miljönämndens område

KOMMUNFULLMÄKTIGE



## METADATA OM DOKUMENTET

Dokumentnamn <b>Bygglövstaxa</b>		Dokumenttyp <b>Taxa</b>	Omfattar
Beslutsinstans <b>Kommunfullmäktige</b>	Dokumentansvarig <b>Enhetschef byggenheten</b>	Publicering <a href="http://www.sala.se">www.sala.se</a> , intranät	
Beslutad datum Sala: 2024-02-26, Ikraftträdande: 2024-04-01	Översyn bör göras <b>Vid behov</b>	Klassificering <b>1.3.1</b>	Diarienummer <b>Dnr</b>
Relation	Ersätter		Författningssamling



# INNEHÅLL

<b>1</b>	<b>INLEDNING.....</b>	<b>7</b>
1.1	BAKGRUND.....	7
1.2	SYFTE.....	7
1.3	OMFATTNING.....	7
<b>2</b>	<b>AVGIFTBESTÄMMELSER.....</b>	<b>8</b>
2.1	INLEDANDE BESTÄMMELSER .....	8
2.1	ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	8
2.1.1	<i>Beräkning av avgifter</i> .....	8
2.1.1.1	AVGIFT ENLIGT TABELL.....	8
2.1.1.2	MERVÄRDESSKATT .....	8
2.1.1.3	HANDLÄGGNINGSKOSTNAD PER TIMME .....	8
2.1.1.4	TILLÄMPLIG TAXA.....	8
2.1.1.5	NEDSÄTTNING AV AVGIFT VID TIDIGARE BEVILJAT, GÄLLANDE LOV .....	8
2.1.1.6	KOMPLEMENTBYGGNADER OCH ANMÄLNINGSPLIKTIGA ÅTGÄRDER VID NYBYGGNATION AV EN- OCH TVÅBOSTADSHUS.....	9
2.1.1.7	REDUCERING AV AVGIFT FÖR FLER BYGGLOVSPLIKTIGA OCH ANMÄLNINGSPLIKTIGA ÅTGÄRDER INOM SAMMA BYGGPROJEKT OCH FASTIGHETER.....	9
2.1.1.8	TIDSBEGRENSADE BYGGLOV OCH BYGGLOV FÖR ÄNDAMÅL AV SÄSONGSKARAKTÄR ..	9
2.1.1.9	ANSTÅNDSBESLUT.....	9
2.1.1.10	TIMDEBITERING .....	9
2.1.1.11	ÄRENDEN SOM INTE KAN HÄNFÖRAS TILL ÄRENDETYP.....	9
2.1.1.12	AVGIFT VID AVSLAG, AVSKRIVNING OCH AVVISNING .....	9
2.1.1.13	HÖJNING/SÄNKNING AV AVGIFT.....	9
2.1.2	<i>Ändring av taxan och indexjustering</i> .....	10
2.1.2.1	ÄNDRINGAR .....	10
2.1.2.2	INDEXJUSTERING.....	10
2.1.3	<i>Betalning av avgift</i> .....	10
2.1.3.1	BETALNINGSSKYLDIGHET .....	10
2.1.3.2	ÅTERBETALNING AV AVGIFT .....	10
<b>3</b>	<b>TAXETABELLER .....</b>	<b>11</b>
3.1	PRISTABELLER .....	11
3.2	TIMTABELLER .....	27





# 1 INLEDNING

## 1.1 BAKGRUND

En välfungerande taxa är ett viktigt hjälpmedel för att kommunen ska få täckning för sina kostnader inom den verksamhet inom Plan- och bygglagen (2010:900) (PBL) som kan finansieras via avgifter. I Sala och Heby kommuner fullgörs byggnadsnämndens uppgifter av Bygg- och miljönämnden i Sala och Bygg- och miljönämnden i Heby. Byggenheten svarar för bygglovsverksamheten inom PBL-området åt nämnderna och lokaliseras till Samhällsbyggnadskontoret i Sala.

I texten nedan hänvisas endast till nämnden, utom i hänvisningar till lagtext där begreppet byggnadsnämnden kvarstår.

## 1.2 SYFTE

Syftet med denna taxa är att genom avgifter täcka kostnader för myndighetsutövning och tjänster, handläggning, besked, beslut samt kontroll inom bygglovsverksamheten enligt PBL.

## 1.3 OMFATTNING

Denna taxa gäller för Sala och Heby kommuners bygglovsverksamhet och ska tillämpas från och med **2024-04-01**.

## 2 AVGIFSTBESTÄMMELSER

### 2.1 INLEDANDE BESTÄMMELSER

Denna taxa med avgifter för handläggning, prövning m.m. är beslutad med stöd av 12 kap. 8 och 10 §§ PBL samt 2 kap. 5 § Kommunallagen.

Taxan tillämpas för nämndens handläggning av ärenden i den utsträckning som närmare föreskrivs i detta dokument.

Nedan angivna bestämmelser ingår tillsammans med taxetabell A och B i kommunens beslut att anta taxan.

### 2.1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

#### 2.1.1 *Beräkning av avgifter*

##### 2.1.1.1 AVGIFT ENLIGT TABELL

Avgiften för handläggningen av en ansökan avseende en viss ärendetyp framgår av taxetabell A. Med ärendetyp avses slag av besked, beslut eller handläggning.

Utgångsår för handläggsavgiften är 2024 års beslutade timavgift och det är den pristabellen som redovisas i taxetabell A. När avgiften indexuppräknas utgår avgiften från det uppräknade timpriset och antal timmar i taxetabell B.

##### 2.1.1.2 MERVÄRDESSKATT

Avgifter kopplat till myndighetsutövning inom bygglovsverksamheten är inte momsbelagda.

##### 2.1.1.3 HANDLÄGGNINGSKOSTNAD PER TIMME

Handläggningskostnaden per timme är **1 260 kronor** för ärenden avseende taxetabell A.

##### 2.1.1.4 TILLÄMPLIG TAXA

Avgiften tas ut enligt den taxa som gäller när ärendet inkommer.

Om ett ärende påbörjats men inte avslutats före antagandet av denna taxa, har byggnadsnämnden rätt att tillämpa den nya taxan i ärendet om det innebär en lägre avgift för den sökande.

##### 2.1.1.5 NEDSÄTTNING AV AVGIFT VID TIDIGARE BEVILJAT, GÄLLANDE LOV

För ansökan om att göra justeringar i ett tidigare beviljat gällande lov utgår avgift enligt taxetabell A14/B14.

**2.1.1.6 KOMPLEMENTBYGGNADER OCH ANMÄLNINGSPLIKTIGA ÅTGÄRDER VID NYBYGGNATION AV EN- OCH TVÅBOSTADSHUS**

Avseende ärenden för en- och tvåbostadshus i enlighet med tabell A räknas tillhörande komplementbyggnader in i ärendetyperna för nybyggnad, om allt ingår i samma ansökan. Detsamma gäller eventuella anmälningspliktiga åtgärder, om de ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.

**2.1.1.7 REDUCERING AV AVGIFT FÖR FLER BYGGLOVSPLIKTIGA OCH ANMÄLNINGSPLIKTIGA ÅTGÄRDER INOM SAMMA BYGGPROJEKT OCH FASTIGHETER**

Om det i samma ärende handläggs flera bygglovspliktiga/anmälningspliktiga åtgärder så tas full avgift ut för den dyraste åtgärden, de övriga debiteras med 50% av taxaavgiften för typen. För att reduceringen av kostnad ska träda i kraft ska åtgärderna ingå i samma byggprojekt och på berörda fastigheter.

**2.1.1.8 TIDSBEGRÄNSADE BYGGLOV OCH BYGGLOV FÖR ÄNDAMÅL AV SÄSONGSKARAKTÄR**

Vid ansökan om ett tidsbegränsat bygglov eller ett bygglov för ändamål av säsongskaraktär tas samma avgift ut som för ett permanent bygglov för motsvarande åtgärd.

**2.1.1.9 ANSTÅNDSBESLUT**

Ingen avgift utgår vid anståndsbeslut.

**2.1.1.10 TIMDEBITERING**

För ärendetyper där en genomsnittlig kostnad inte är möjlig att bestämma, anges "Timdebitering" i taxetabell A. Avgiften beräknas i detta fall genom att tillämplig handläggningskostnad per timme multipliceras med kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet.

**2.1.1.11 ÄRENDE SOM INTE KAN HÄNFÖRAS TILL ÄRENDETYP**

Om ett ärende inte kan hänföras till en ärendetyp enligt taxetabell A och B utgår avgift grundad på kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet. Avgiften beräknas i detta fall genom att tillämplig handläggningskostnad per timme multipliceras med kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet.

**2.1.1.12 AVGIFT VID AVSLAG, AVSKRIVNING OCH AVVISNING**

Avgift för handläggningen utgår även om ansökan avslås, avskrivs eller avvisas.

Om en ansökan avslås, avskrivs eller avvisas tas avgift ut enligt inledningen av taxetabell A.

**2.1.1.13 HÖJNING/SÄNKNING AV AVGIFT**

Finner nämnden att det finns skäl som motiverar en höjning eller sänkning av avgiften, äger nämnden för visst slag av ärende eller för särskilt uppdrag rätt att besluta om detta.

## *2.1.2      ÄNDRING AV TAXAN OCH INDEXJUSTERING*

### **2.1.2.1      ÄNDRINGAR**

Ändringar av taxan beslutas av kommunfullmäktige.

### **2.1.2.2      INDEXJUSTERING**

Avgiftsbeloppen i denna taxa är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att justera avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timavgifter) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

## *2.1.3      BETALNING AV AVGIFT*

### **2.1.3.1      BETALNINGSSKYLDIGHET**

Avgift som tas med stöd av denna taxa ska enligt 12 kap. 11 § PBL betalas av den som är sökande eller har gjort anmälan i ärendet.

Avgift enligt denna taxa betalas mot faktura av den som är sökande eller har gjort anmälan i det ärende som beskedet, beslutet eller handläggningen avser, när denne tillställts byggnadsnämndens beslut.

Mottagare av betalning av avgift enligt denna taxa framgår av fakturaunderlag. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Avgift får tas ut i förskott.

### **2.1.3.2      ÅTERBETALNING AV AVGIFT**

Avgift tas ut i förväg för kommunens handläggning i skedet efter lovbeslut. Om denna handläggning inte sker, kan den sökande begära avräkning av avgifter för åtgärder som byggnadsnämnden inte har vidtagit, exempelvis för samråd och platsbesök. Avgift kan återbetalas för de handläggningsåtgärder som inte genomförts i ärendet. Bygglövsavgiften eller handläggningsavgiften återbetalas varken helt eller delvis, eftersom det är en fast avgift för handläggning och beslut.

Återbetalning kan tidigast ske när lovet upphört att gälla men måste anmälas till nämnden inom tre månader efter att giltighetstiden har löpt ut.

Ränta utgår inte på belopp som återbetalas.

## 3 TAXETABELLER

### 3.1 PRISTABELLER

Taxetabeller för lov, anmälan mm
För ytterligare information avseende exempelvis handläggning av ärendetyper som inte återfinns i tabellerna och timdebitering, se kommunens taxebestämmelser.
Med PBL avses plan- och bygglagen (2010:900).
<i>Planenligt:</i> Den föreslagna åtgärden överensstämmer med gällande detaljplan, gällande områdesbestämmelser, givet förhandsbesked eller sådana äldre planer som ska jämföras med områdesbestämmelser eller detaljplan.
<i>Avviker från detaljplan:</i> Den föreslagna åtgärden innebär en avvikelser från gällande detaljplan, gällande områdesbestämmelser eller en äldre plan som ska jämföras med områdesbestämmelser eller detaljplan.
<i>Utanför planlagt område:</i> Den föreslagna åtgärden ligger utanför område med detaljplan, områdesbestämmelser eller sådana äldre planer som ska jämföras med områdesbestämmelser eller detaljplan, och omfattas heller inte av ett tidigare givet förhandsbesked.
Begreppen <i>nybyggnad, tillbyggnad och ändring</i> definieras på samma sätt som i 1 kap. 4 § PBL.
Där beräkning av BTA (bruttoarea) och OPA (öppenarea) förekommer, används mätregler enligt Svensk Standard, SS 21054:2009.
Avgift i enlighet med tillämplig ärendetyp utgår även vid negativt beslut eller negativt besked, det vill säga vid avslag på ansökan.
Avvisning sker om en ansökan är så ofullständig att ärendet inte går att pröva i sak. Vid avvisning av ett ärende utgår en avgift motsvarande 20% av avgiften för tillämplig ärendetyp, dock minst motsvarande 1 timme för start och avslut av ärende. I ärendetyper med timdebitering, tas avgift ut för nedlagt antal timmar fram till avvisning.
Om den sökande återkallar sin ansökan, avskrivs ärendet. Vid avskrivning av ett ärende utgår en avgift motsvarande 25%, 50% eller 70% av avgiften för tillämplig ärendetyp, dock minst motsvarande 1,5 timme för start och avslut av ärende. Vilken av dessa procentsatser som tillämpas avgörs av hur stor del av handläggningen för ärendetypen som utförts vid avskrivningstillfället. I ärendetyper med timdebitering, tas avgift ut för nedlagt antal timmar fram till avskrivning.

#### A 1 Bygglöv och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp		Avgift för handläggning av lov	Avgift för teknisk kontroll	Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll	
A 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus. I ärendetypen ingår även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovspliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	14 490 kr	20 160 kr	34 650 kr
A 1.2		Avviker från detaljplan	22 050 kr	20 160 kr	42 210 kr
A 1.3		Utanför planlagt område	22 050 kr	20 160 kr	42 210 kr

A 1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder. I ärendetypen ingår även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovspliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	14 490 kr	20 160 kr	34 650 kr
A 1.5		Avviker från detaljplan	22 050 kr	20 160 kr	42 210 kr
A 1.6		Utanför planlagt område	22 050 kr	20 160 kr	42 210 kr
A 1.7	Nybyggnation av enklare fritidshus omfattar en byggnad mellan 0–50 kvm utan avancerade installationer så som VVS, ventilation, el osv.	Planenligt	9 450 kr	10 080 kr	19 530 kr
A 1.8		Avviker från detaljplan	15 750 kr	10 080 kr	25 830 kr
A 1.9		Utanför planlagt område	15 750 kr	10 080 kr	25 830 kr
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	8 190 kr	13 860 kr	22 050 kr
A 1.11		Avviker från detaljplan	14 490 kr	13 860 kr	28 350 kr
A 1.12		Utanför planlagt område	13 230 kr	13 860 kr	27 090 kr
A 1.13	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 040 kr	2 520 kr	7 560 kr
A 1.14		Avviker från detaljplan	10 080 kr	2 520 kr	12 600 kr
A 1.15		Utanför planlagt område	9 450 kr	2 520 kr	11 970 kr
A 1.16	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	8 190 kr	13 230 kr	21 420 kr
A 1.17		Avviker från detaljplan	13 860 kr	13 230 kr	27 090 kr
A 1.18		Utanför planlagt område	11 970 kr	13 230 kr	25 200 kr
A 1.19	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 670 kr	2 520 kr	8 190 kr
A 1.20		Avviker från detaljplan	9 450 kr	2 520 kr	11 970 kr
A 1.21		Utanför planlagt område	8 820 kr	2 520 kr	11 340 kr
A 1.22	Tillbyggnad av uteplats/altan/balkong, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 040 kr	1 890 kr	6 930 kr
A 1.23		Avviker från detaljplan	8 820 kr	1 890 kr	10 710 kr
A 1.24		Utanför planlagt område	7 560 kr	1 890 kr	9 450 kr
A 1.25	Fasadändring större, med tekniskt samråd (Exempelvis byte av tak- eller fasadmaterial, inglasning av två eller fler altaner eller balkonger)	Planenligt	5 670 kr	5 040 kr	10 710 kr
A 1.26		Avviker från detaljplan	11 340 kr	5 040 kr	16 380 kr
A 1.27	Fasadändring mindre, utan tekniskt samråd (Exempelvis upptagande eller igensättning av enstaka fönster och dörrar. Byte av fasadkulör, inglasning av en altan eller en balkong, installation av solenergianläggningar på fasad eller tak)	Planenligt	4 410 kr	1 890 kr	6 300 kr
A 1.28		Avviker från detaljplan	8 820 kr	1 890 kr	10 710 kr

A 1.29	Ombyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	100% av avgiften för nybyggnad		
A 1.30		Avviker från detaljplan			
A 1.31		Utanför planlagt område			
A 1.32	Ombyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	100% av avgiften för nybyggnad		
A 1.33		Avviker från detaljplan			
A 1.34		Utanför planlagt område			
A 1.35	Lovpliktig ändrad användning, med tekniskt samråd	Planenligt	7 560 kr	11 970 kr	19 530 kr
A 1.36		Avviker från detaljplan	14 490 kr	11 970 kr	26 460 kr
A 1.37		Utanför planlagt område	11 970 kr	11 970 kr	23 940 kr
A 1.38	Lovpliktig ändrad användning, utan tekniskt samråd	Planenligt	4 410 kr	3 150 kr	7 560 kr
A 1.39		Avviker från detaljplan	10 080 kr	3 150 kr	13 230 kr
A 1.40		Utanför planlagt område	8 190 kr	3 150 kr	11 340 kr
A 1.41	Inom område som omfattas av 8 kap. 13 § PBL (värdefull byggnad/område)	Tillägg per ansökan	2 520 kr	0 kr	2 520 kr
A 1.42	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)	Tillägg per ansökan	2 520 kr	3 150 kr	5 670 kr



<b>A 2 Bygglövtaxa och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader</b>					
<b>Ärendetyp</b>		<b>Avgift för handläggning av lov</b>	<b>Avgift för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>	
A 2.1	Nybyggnad 0–100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	15 750 kr	22 680 kr	38 430 kr
A 2.2		Avviker från detaljplan	23 940 kr	22 680 kr	46 620 kr
A 2.3		Utanför planlagt område	23 940 kr	22 680 kr	46 620 kr
A 2.4	Nybyggnad 0–100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	11 970 kr	3 780 kr	15 750 kr
A 2.5		Avviker från detaljplan	17 010 kr	3 780 kr	20 790 kr
A 2.6		Utanför planlagt område	17 010 kr	3 780 kr	20 790 kr
A 2.7	Nybyggnad 101–1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	30 870 kr	34 020 kr	64 890 kr
A 2.8		Avviker från detaljplan	43 470 kr	34 020 kr	77 490 kr
A 2.9		Utanför planlagt område	43 470 kr	34 020 kr	77 490 kr
A 2.10	Enkel nybyggnad 101–1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	22 680 kr	25 200 kr	48 880 kr
A 2.11		Avviker från detaljplan	32 130 kr	25 200 kr	57 330 kr
A 2.12		Utanför planlagt område	33 390 kr	25 200 kr	58 590 kr
A 2.13	Nybyggnad 1001–5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	41 580 kr	46 620 kr	88 200 kr
A 2.14		Avviker från detaljplan	54 180 kr	46 620 kr	100 800 kr
A 2.15		Utanför planlagt område	56 700 kr	46 620 kr	103 320 kr
A 2.16	Enkel nybyggnad 1001–5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	28 350 kr	32 130 kr	60 480 kr
A 2.17		Avviker från detaljplan	40 320 kr	32 130 kr	72 450 kr
A 2.18		Utanför planlagt område	43 470 kr	32 130 kr	75 600 kr
A 2.19	Nybyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	46 620 kr	59 220 kr	105 840 kr
A 2.20		Avviker från detaljplan	60 480 kr	59 220 kr	119 700 kr
A 2.21		Utanför planlagt område	63 630 kr	59 220 kr	122 850 kr
A 2.22	Enkel nybyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	32 760 kr	44 100 kr	76 860 kr
A 2.23		Avviker från detaljplan	46 620 kr	44 100 kr	90 720 kr
A 2.24		Utanför planlagt område	49 770 kr	44 100 kr	93 870 kr

A 2.25	Tillbyggnad 0–50 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	10 710 kr	16 380 kr	27 090 kr
A 2.26		Avviker från detaljplan	18 270 kr	16 380 kr	34 650 kr
A 2.27		Utanför planlagt område	15 120 kr	16 380 kr	31 500 kr
A 2.28	Tillbyggnad 0–50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	6 930 kr	3 150 kr	10 080 kr
A 2.29		Avviker från detaljplan	11 340 kr	3 150 kr	14 490 kr
A 2.30		Utanför planlagt område	11 340 kr	3 150 kr	14 490 kr
A 2.31	Tillbyggnad ≥51 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	15 750 kr	22 050 kr	37 800 kr
A 2.32		Avviker från detaljplan	24 570 kr	22 050 kr	46 620 kr
A 2.33		Utanför planlagt område	23 940 kr	22 050 kr	45 990 kr
A 2.34	Tillbyggnad ≥51 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	9 450 kr	4 410 kr	13 860 kr
A 2.35		Avviker från detaljplan	15 750 kr	4 410 kr	21 160 kr
A 2.36		Utanför planlagt område	14 490 kr	4 410 kr	18 900 kr
A 2.37	Fasadändring, med tekniskt samråd (Exempelvis byte av tak- eller fasadmaterial, inglasning av två eller fler altaner eller balkonger, installation av solenergianläggningar på fasad eller tak)	Planenligt	7 560 kr	5 040 kr	12 600 kr
A 2.38		Avviker från detaljplan	13 230 kr	5 040 kr	18 270 kr
A 2.39	Fasadändring, utan tekniskt samråd (Exempelvis upptagande eller igensättning av enstaka fönster och dörrar. Byte av fasadkulör, inglasning av en altan eller en balkong)	Planenligt	5 670 kr	1 890 kr	7 560 kr
A 2.40		Avviker från detaljplan	10 080 kr	1 890 kr	11 970 kr
A 2.41	Ombyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	100% av avgiften för nybyggnad		
A 2.42		Avviker från detaljplan			
A 2.43		Utanför planlagt område			
A 2.44	Ombyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	100% av avgiften för nybyggnad		
A 2.45		Avviker från detaljplan			
A 2.46		Utanför planlagt område			
A 2.47	Lovpliktig ändrad användning, med tekniskt samråd	Planenligt	10 710 kr	12 600 kr	23 310 kr
A 2.48		Avviker från detaljplan	15 750 kr	12 600 kr	28 350 kr
A 2.49		Utanför planlagt område	15 750 kr	12 600 kr	28 350 kr
A 2.50	Lovpliktig ändrad användning, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 670 kr	3 150 kr	8 820 kr
A 2.51		Avviker från detaljplan	9 450 kr	3 150 kr	12 600 kr
A 2.52		Utanför planlagt område	10 710 kr	3 150 kr	13 860 kr
A 2.53	Kolonistuga, med tekniskt samråd	Planenligt	6 300 kr	12 600 kr	18 900 kr
A 2.54		Avviker från detaljplan	13 230 kr	12 600 kr	25 830 kr
A 2.55		Utanför planlagt område	10 710 kr	12 600 kr	23 310 kr

A 2.56	Kolonistuga, utan tekniskt samråd	Planenligt	4 410 kr	1 890 kr	6 300 kr
A 2.57		Avviker från detaljplan	9 450 kr	1 890 kr	11 340 kr
A 2.58		Utanför planlagt område	7 560 kr	1 890 kr	9 450 kr
A 2.59	Solenergianläggningar på mark (Anläggningar som genom sin utformning utgör bygglövspliktiga nybyggnationer)	Planenligt	10 080 kr	9 450 kr	19 530 kr
A 2.60		Avviker från detaljplan	18 270 kr	9 450 kr	27 720 kr
A 2.61		Utanför planlagt område	17 640 kr	9 450 kr	27 090 kr
A 2.62	Inom område som omfattas av 8 kap. 13 § PBL (värdefull byggnad/område)	Tillägg per ansökan	3 780 kr	0 kr	3 780 kr

<b>A 3 Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar</b>				
	<b>Ärendetyp</b>	<b>Avgift för handläggning av lov</b>	<b>Avgift för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>
A 3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	4 410 kr	2 520 kr	6 930 kr
A 3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	5 040 kr	2 520 kr	7 560 kr
A 3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	1 890 kr	0 kr	1 890 kr

<b>A 4 Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1</b>		
	<b>Ärendetyp</b>	<b>Avgift</b>
A 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
A 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
A 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
A 4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
A 4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
A 4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
A 4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

<b>A 5 Bygglöv och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)</b>					
<b>Ärendetyp</b>			<b>Avgift för handläggning av lov</b>	<b>Avgift för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	8 190 kr	5 040 kr	13 230 kr
A 5.2		Avviker från detaljplan	14 490 kr	5 040 kr	19 530 kr
A 5.3		Utanför planlagt område	11 340 kr	5 040 kr	16 380 kr
A 5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	4 410 kr	1 890 kr	6 300 kr
A 5.5		Avviker från detaljplan	9 450 kr	1 890 kr	11 340 kr
A 5.6		Utanför planlagt område	5 670 kr	1 890 kr	7 560 kr
A 5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	8 190 kr	8 820 kr	17 010 kr
A 5.8		Avviker från detaljplan	14 490 kr	8 820 kr	23 310 kr
A 5.9		Utanför planlagt område	13 860 kr	8 820 kr	22 680 kr
A 5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	Planenligt	4 410 kr	1 890 kr	6 300 kr
A 5.11		Avviker från detaljplan	9 450 kr	1 890 kr	11 340 kr
A 5.12		Utanför planlagt område	8 190 kr	1 890 kr	10 080 kr
A 5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation/pumpstation/nätstation/ställverk	Planenligt	4 410 kr	1 890 kr	6 300 kr
A 5.14		Avviker från detaljplan	9 450 kr	1 890 kr	11 340 kr
A 5.15		Utanför planlagt område	9 450 kr	1 890 kr	11 340 kr

<b>A 6 Förlängning av tidsbegränsat bygglov</b>		
<b>Ärendetyp</b>		<b>Avgift</b>
A 6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov (Tidsbegränsat bygglov kräver samma genomsnittliga tid som ett motsvarande permanent bygglov. Därmed avser detta endast förlängning av ett tidigare beviljat tidsbegränsat bygglov)	5 040 kr

<b>A 7 Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskarakter</b>		
<b>Ärendetyp</b>		<b>Avgift</b>
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskarakter	5 040 kr

<b>A 8 Anmälningsskyldiga åtgärder</b>		
	<b>Ärendetyp</b>	<b>Avgift</b>
A 8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	6 930 kr
A 8.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	4 410 kr
A 8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	14 490 kr
A 8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	4 410 kr
A 8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	4 410 kr
A 8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	4 410 kr
A 8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal	3 150 kr
A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	4 410 kr
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.13	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	4 410 kr
A 8.14	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	4 410 kr
A 8.16	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c PBL eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c PBL eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	4 410 kr
A 8.18	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	4 410 kr



A 8.20	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbyggnad)	8 820 kr
A 8.21	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbyggnad)	4 410 kr
A 8.22	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbostadshus)	15 120 kr
A 8.23	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbostadshus)	4 410 kr
A 8.24	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd (ändring av attefallshus i form av komplementbyggnad till attefallshus i form av komplementbostadshus)	6 930 kr
A 8.25	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd (ändring av attefallshus i form av komplementbyggnad till attefallshus i form av komplementbostadshus)	4 410 kr
A 8.26	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 1 PBL, med tekniskt samråd (attefallstillbyggnad)	6 300 kr
A 8.27	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4 b § 1 PBL, utan tekniskt samråd (attefallstillbyggnad)	4 410 kr
A 8.28	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 2 PBL, med tekniskt samråd (attefallstakkupa)	6 300 kr
A 8.29	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 2 PBL, utan tekniskt samråd (attefallstakkupa)	4 410 kr
A 8.30	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4 c § PBL, med tekniskt samråd	6 300 kr
A 8.31	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4 c § PBL, utan tekniskt samråd	4 410 kr

<b>A 9 Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder</b>				
<b>Ärendetyp</b>		<b>Avgift för handläggning av lov</b>	<b>Avgift för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>
A 9.1	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	10 710 kr	8 820 kr	19 530 kr
A 9.2	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	5 040 kr	1 890 kr	6 930 kr

<b>A 10 Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov</b>				
<b>Ärendetyp</b>		<b>Avgift för handläggning av lov</b>	<b>Avgift för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>
A 10.0	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	8 190 kr	8 820 kr	17 010 kr
A 10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	4 410 kr	1 890 kr	6 300 kr

<b>A 11 Förhandsbesked</b>			
<b>Ärendetyp</b>			<b>Avgift</b>
A 11.1	Förhandsbesked	Inom planlagt område	15 750 kr
A 11.2		Utanför planlagt område/ en till två byggnader	21 420 kr
A 11.3		Utanför planlagt område/ fler byggnader	30 240 kr

<b>A 12 Villkorsbesked</b>			
<b>Ärendetyp</b>			<b>Avgift</b>
A 12.1	Villkorsbesked		Timdebitering

<b>A 13 Ingripandebesked</b>			
<b>Ärendetyp</b>			<b>Avgift</b>
A 13.1	Ingripandebesked		Timdebitering

<b>A 14 Extra åtgärder i byggskedet</b>		
	<b>Ärendetyp</b>	<b>Avgift</b>
A 14.1	Nytt lovbeslut i redan beslutat ärende	3 780 kr
A 14.2	Extra tekniskt samråd, utöver det första, per styck	1 890 kr
A 14.3	Extra startbesked, utöver det första, per styck	1 260 kr
A 14.4	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	3 150 kr
A 14.5	Beslut om att utse ny kontrollansvarig	1 890 kr
A 14.6	Interimistiskt slutbesked med arbetsplatsbesök, per styck	3 150 kr
A 14.7	Interimistiskt slutbesked utan arbetsplatsbesök, per styck	630 kr
A 14.8	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	3 150 kr

<b>A 15 Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)</b>		
<b>Ärendetyp</b>		<b>Avgift</b>
A 15.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A 15.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

<b>A 16 Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder</b>		
<b>Ärendetyp</b>		<b>Avgift</b>
A 16.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

## 3.2 TIMTABELLER

<b>B 1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader</b>					
Ärendetyp			Summa tid för handlägg ning av lov	Summa tid för teknisk kontroll	Sammanlagd tid för handläggning av lov och teknisk kontroll
B 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus. I ärendetypen ingår även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovpliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	11,5	16	27,5
B 1.2		Avviker från detaljplan	17,5	16	33,5
B 1.3		Utanför planlagt område	17,5	16	33,5
B 1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder. I ärendetypen ingår även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovpliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	11,5	16	27,5
B 1.5		Avviker från detaljplan	17,5	16	33,5
B 1.6		Utanför planlagt område	17,5	16	33,5
B 1.7	Nybyggnation av enklare fritidshus omfattar en byggnad mellan 0-50 kvm utan avancerade installationer så som VVS, ventilation, el osv	Planenligt	7,5	8	15,5
B 1.8		Avviker från detaljplan	12,5	8	20,5
B 1.9		Utanför planlagt område	12,5	8	20,5
B 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	6,5	11	17,5
B 1.11		Avviker från detaljplan	11,5	11	22,5
B 1.12		Utanför planlagt område	10,5	11	21,5
B 1.13	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	4	2	6
B 1.14		Avviker från detaljplan	8	2	10
B 1.15		Utanför planlagt område	7,5	2	9,5
B 1.16	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	6,5	10,5	17
B 1.17		Avviker från detaljplan	11	10,5	21,5
B 1.18		Utanför planlagt område	9,5	10,5	20

B 1.19	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	4,5	2	6,5
B 1.20		Avviker från detaljplan	7,5	2	9,5
B 1.21		Utanför planlagt område	7	2	9
B 1.22	Tillbyggnad av uteplats/altan/balkong, utan tekniskt samråd	Planenligt	4	1,5	5,5
B 1.23		Avviker från detaljplan	7	1,5	8,5
B 1.24		Utanför planlagt område	6	1,5	7,5
B 1.25	Fasadändring större, med tekniskt samråd (Exempelvis byte av tak- eller fasadmateriäl, inglasning av två eller fler altaner eller balkonger)	Planenligt	4,5	4	8,5
B 1.26		Avviker från detaljplan	9	4	13
B 1.27	Fasadändring mindre, utan tekniskt samråd (Exempelvis upptagande eller igensättning av enstaka fönster och dörrar. Byte av fasadkulör, inglasning av en altan eller en balkong, installation av solenergianläggningar på fasad eller tak)	Planenligt	3,5	1,5	5
B 1.28		Avviker från detaljplan	7	1,5	8,5
B 1.29	Ombyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	100% av tiden för nybyggnation		
B 1.30		Avviker från detaljplan			
B 1.31		Utanför planlagt område			
B 1.32	Ombyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	100% av tiden för nybyggnation		
B 1.33		Avviker från detaljplan			
B 1.34		Utanför planlagt område			
B 1.35	Lovpliktig ändrad användning, med tekniskt samråd	Planenligt	6	9,5	15,5
B 1.36		Avviker från detaljplan	11,5	9,5	21
B 1.37		Utanför planlagt område	9,5	9,5	19
B 1.38	Lovpliktig ändrad användning, utan tekniskt samråd	Planenligt	3,5	2,5	6
B 1.39		Avviker från detaljplan	8	2,5	10,5
B 1.40		Utanför planlagt område	6,5	2,5	9
B 1.41	Inom område som omfattas av 8 kap. 13 § PBL (värdefull byggnad/område)	Tillägg per ansökan	2	0	2
B 1.42	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)	Tillägg per ansökan	2	2,5	4,5

<b>B 2 Bygglöv och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader</b>					
<b>Ärendetyp</b>			<b>Summa tid för handläggning av lov</b>	<b>Summa tid för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd tid för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>
B 2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	12,5	18	30,5
B 2.2		Avviker från detaljplan	19	18	37
B 2.3		Utanför planlagt område	19	18	37
B 2.4	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	9,5	3	12,5
B 2.5		Avviker från detaljplan	13,5	3	16,5
B 2.6		Utanför planlagt område	13,5	3	16,5
B 2.7	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	24,5	27	51,5
B 2.8		Avviker från detaljplan	34,5	27	61,5
B 2.9		Utanför planlagt område	34,5	27	61,5
B 2.10	Enkel nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	18	20	38
B 2.11		Avviker från detaljplan	25,5	20	45,5
B 2.12		Utanför planlagt område	26,5	20	46,5
B 2.13	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	33	37	70
B 2.14		Avviker från detaljplan	43	37	80
B 2.15		Utanför planlagt område	45	37	82
B 2.16	Enkel nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	22,5	25,5	48
B 2.17		Avviker från detaljplan	32	25,5	57,5
B 2.18		Utanför planlagt område	34,5	25,5	60
B 2.19	Nybyggnad $\geq$ 5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	37	47	84
B 2.20		Avviker från detaljplan	48	47	95
B 2.21		Utanför planlagt område	50,5	47	97,5
B 2.22	Enkel nybyggnad $\geq$ 5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	26	35	61
B 2.23		Avviker från detaljplan	37	35	72
B 2.24		Utanför planlagt område	39,5	35	74,5
B 2.25	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	8,5	13	21,5
B 2.26		Avviker från detaljplan	14,5	13	27,5
B 2.27		Utanför planlagt område	12	13	25



B 2.28	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	5,5	2,5	8
B 2.29		Avviker från detaljplan	9	2,5	11,5
B 2.30		Utanför planlagt område	9	2,5	11,5
B 2.31	Tillbyggnad ≥51 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	12,5	17,5	30
B 2.32		Avviker från detaljplan	19,5	17,5	37
B 2.33		Utanför planlagt område	19	17,5	36,5
B 2.34	Tillbyggnad ≥51 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	7,5	3,5	11
B 2.35		Avviker från detaljplan	12,5	3,5	16
B 2.36		Utanför planlagt område	11,5	3,5	15
B 2.37	Fasadändring, med tekniskt samråd (Exempelvis byte av tak- eller fasadmateriäl, inglasning av två eller fler altaner eller balkonger, installation av solenergianläggningar på fasad eller tak)	Planenligt	6	4	10
B 2.38		Avviker från detaljplan	10,5	4	14,5
B 2.39	Fasadändring, utan tekniskt samråd (Exempelvis upptagande eller igensättning av enstaka fönster och dörrar. Byte av fasadkulör, inglasning av en altan eller en balkong)	Planenligt	4,5	1,5	6
B 2.40		Avviker från detaljplan	8	1,5	9,5
B 2.41	Ombyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	100% av tiden för nybyggnation		
B 2.42		Avviker från detaljplan			
B 2.43		Utanför planlagt område			
B 2.44	Ombyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	100% av tiden för nybyggnation		
B 2.45		Avviker från detaljplan			
B 2.46		Utanför planlagt område			
B 2.47	Lovpliktig ändrad användning, med tekniskt samråd	Planenligt	8,5	10	18,5
B 2.48		Avviker från detaljplan	12,5	10	22,5
B 2.49		Utanför planlagt område	12,5	10	22,5
B 2.50	Lovpliktig ändrad användning, utan tekniskt samråd	Planenligt	4,5	2,5	7
B 2.51		Avviker från detaljplan	7,5	2,5	10
B 2.52		Utanför planlagt område	8,5	2,5	11
B 2.53	Kolonistuga, med tekniskt samråd	Planenligt	5	10	15
B 2.54		Avviker från detaljplan	10,5	10	20,5
B 2.55		Utanför planlagt område	8,5	10	18,5

B 2.56	Kolonistuga, utan tekniskt samråd	Planenligt	3,5	1,5	5
B 2.57		Avviker från detaljplan	7,5	1,5	9
B 2.58		Utanför planlagt område	6	1,5	7,5
B 2.59	Solenergianläggningar på mark (Anläggningar som genom sin utformning utgör bygglovspliktiga nybyggnationer)	Planenligt	8	7,5	15,5
B 2.60		Avviker från detaljplan	14,5	7,5	22
B 2.61		Utanför planlagt område	14	7,5	21,5
B 2.62	Inom område som omfattas av 8 kap. 13 § PBL (värdefull byggnad/område)	Tillägg per ansökan	2,5	0	2,5

<b>B 3 Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar</b>					
<b>Ärendetyp</b>		<b>Summa tid för handläggning av lov</b>	<b>Summa tid för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd tid för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>	
B 3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	3,5	2	5,5	
B 3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	4	2	6	
B 3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	1,5	0	1,5	

<b>B 4 Bygglöv och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1</b>		
<b>Ärendetyp</b>		<b>Summa tid</b>
B 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
B 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
B 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvsdrift	Timdebitering
B 4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
B 4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
B 4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
B 4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

<b>B 5 Bygglöv och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)</b>					
<b>Ärendetyp</b>			<b>Summa tid för handläggning av lov</b>	<b>Summa tid för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd tid för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>
B 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	6,5	4	10,5
B 5.2		Avviker från detaljplan	11,5	4	15,5
B 5.3		Utanför planlagt område	9	4	13
B 5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	3,5	1,5	5
B 5.5		Avviker från detaljplan	7,5	1,5	9
B 5.6		Utanför planlagt område	4,5	1,5	6
B 5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	6,5	7	13,5
B 5.8		Avviker från detaljplan	11,5	7	18,5
B 5.9		Utanför planlagt område	11	7	18
B 5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	Planenligt	3,5	1,5	5
B 5.11		Avviker från detaljplan	7,5	1,5	9
B 5.12		Utanför planlagt område	6,5	1,5	8
B 5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation/pumpstation/nätstation/ställverk	Planenligt	3,5	1,5	5
B 5.14		Avviker från detaljplan	7,5	1,5	9
B 5.15		Utanför planlagt område	7,5	1,5	9

<b>B 6 Förlängning av tidsbegränsat bygglov</b>		
<b>Ärendetyp</b>		<b>Summa tid</b>
B 6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov (Tidsbegränsat bygglov kräver samma genomsnittliga tid som ett motsvarande permanent bygglov. Därmed avser detta endast förlängning av ett tidigare beviljat tidsbegränsat bygglov)	4

<b>B 7 Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskarakter</b>		
<b>Ärendetyp</b>		<b>Summa tid</b>
B 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskarakter	4

<b>B 8 Anmälningsskyldiga åtgärder</b>		
<b>Ärendetyp</b>		<b>Summa tid</b>
B 8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	5,5
B 8.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	3,5
B 8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	11,5
B 8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	3,5
B 8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	5
B 8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	3,5
B 8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	5
B 8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	3,5
B 8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal	2,5
B 8.10	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	5
B 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	3,5
B 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	5
B 8.13	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	3,5
B 8.14	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	5
B 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	3,5
B 8.16	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c PBL eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	5

B 8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c PBL eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	3,5
B 8.18	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	5
B 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	3,5
B 8.20	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbyggnad)	7
B 8.21	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbyggnad)	3,5
B 8.22	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbostadshus)	12
B 8.23	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbostadshus)	3,5
B 8.24	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd (ändring av attefallshus i form av komplementbyggnad till attefallshus i form av komplementbostadshus)	5,5
B 8.25	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd (ändring av attefallshus i form av komplementbyggnad till attefallshus i form av komplementbostadshus)	3,5
B 8.26	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 1 PBL, med tekniskt samråd (attefallstillbyggnad)	5
B 8.27	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 1 PBL, utan tekniskt samråd (attefallstillbyggnad)	3,5
B 8.28	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 2 PBL, med tekniskt samråd (attefallstakkupa)	5
B 8.29	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 2 PBL, utan tekniskt samråd (attefallstakkupa)	3,5
B 8.30	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4 c § PBL, med tekniskt samråd	5
B 8.31	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4 c § PBL, utan tekniskt samråd	3,5



<b>B 9 Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder</b>				
<b>Ärendetyp</b>		<b>Summa tid för handläggning av lov</b>	<b>Summa tid för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd tid för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>
B 9.1	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	8,5	7	15,5
B 9.2	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	4	1,5	5,5

<b>B 10 Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov</b>				
<b>Ärendetyp</b>		<b>Summa tid för handläggning av lov</b>	<b>Summa tid för teknisk kontroll</b>	<b>Sammanlagd tid för handläggning av lov och teknisk kontroll</b>
B 10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	6,5	7	13,5
B 10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	3,5	1,5	5

<b>B 11 Förhandsbesked</b>			
<b>Ärendetyp</b>			<b>Summa tid</b>
B 11.1	Förhandsbesked	Inom planlagt område	12,5
B 11.2		Utanför planlagt område/ en till två byggnader	17
B 11.3		Utanför planlagt område/ fler byggnader	24

<b>B 12 Villkorsbesked</b>			
<b>Ärendetyp</b>			<b>Summa tid</b>
B 12.1	Villkorsbesked		Timdebitering

<b>B 13 Ingripandebesked</b>			
<b>Ärendetyp</b>			<b>Summa tid</b>
B 13.1	Ingripandebesked		Timdebitering

<b>B 14 Extra åtgärder i byggskedet</b>		
	<b>Ärendetyp</b>	<b>Summa tid</b>
B 14.1	Nytt lovbeslut i redan beslutat ärende	3
B 14.2	Extra tekniskt samråd, utöver det första, per styck	1,5
B 14.3	Extra startbesked, utöver det första, per styck	1
B 14.4	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	2,5
B 14.5	Beslut om att utse ny kontrollansvarig	1,5
B 14.6	Interimistiskt slutbesked med arbetsplatsbesök, per styck	2,5
B 14.7	Interimistiskt slutbesked utan arbetsplatsbesök, per styck	0,5
B 14.8	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	2,5

<b>B 15 Tidsuppskattning</b>	
<b>Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)</b>	
<b>Ärendetyp</b>	
<b>Summa tid</b>	
B 15.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller
I enlighet med tillämplig tabell	
B 15.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller
Timdebitering	

<b>B 16 Tidsuppskattning</b>	
<b>Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder</b>	
<b>Ärendetyp</b>	
<b>Summa tid</b>	
B 16.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder
Timdebitering	

**Bygglövstaxa**  
Kommunfullmäktige

**SALA KOMMUN**

Telefon: 0224-74 70 00 | E-post [kommun.info@sala.se](mailto:kommun.info@sala.se) | Postadress Box 304, 733 25 Sala



Sammanträdesdatum  
2023-12-12

Dnr: SBN 2023-000315

## § 85 Bygglovstaxa

### **Beredning**

Bilaga 2023/85/1, tjänsteyttrande, 29 november 2023  
Enhetschef för byggenheten Gabriel Lidström föredrar ärendet.

### **Yrkande**

Ordförande Viktor Kärvinge (S) yrkar  
att bygg- och miljönämnden beslutar  
att anta förslaget till ny bygglovstaxa  
att föreslå kommunfullmäktige att besluta om ny bygglovstaxa.

### **BESLUT**

Bygg- och miljönämnden beslutar  
att anta förslaget till ny bygglovstaxa,  
att föreslå kommunfullmäktige att besluta om ny bygglovstaxa.

### **BAKGRUND**

Byggenheten har under 2023 arbetet med att ta fram ett nytt underlag för bygglovstaxa. Det nya förslaget är baserat på den modell som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tillhandahållit och utvecklat sedan 2014. Underlaget är lättare att arbeta med och förstå för såväl beslutsfattare, förvaltning som sökande. Dessutom ger underlaget större intäktsfinansiering av lovverksamheten vilket ligger i linje med kommunfullmäktiges önskemål.

*Utdrag  
Kommunstyrelsen*

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

## KSLU § 8 Försäljning av fastigheten Rektorn 5

### INLEDNING

Samhällsbyggnadskontoret fick den 15 november 2023 av KS i uppdrag att påbörja en försäljning av fastigheten Rektorn 5.

Rektorn 5 består av 3 990 kvm parkliknande tomtmark med en parkeringsplats.

Rektorn 5 bildades år 2020 genom avstyckning från Rektorn 4, före detta Lantmannaskolan. Fastigheten utgör en egen taxeringsenhet, klassificerad som Specialenhet, tomtmark till specialbyggnad. Planförhållande Allmänt ändamål

Sala kommun sålde under år 2022 Rektorn 4. Som en följd av det köpet förvärvar samma köpare nu även den före detta tomtmarken till Rektorn 4, Rektorn 5.

Köpeskillingen om 1 500 000 kr är överenskommen genom anlitande av ett oberoende värderingsinstitut.

Bilaga: Köpekontrakt för fastigheten Sala Rektorn 5, daterat 2024-01-09.

### Beslutsunderlag

Bilaga KS 2024.282, missiv.

Bilaga KS 2024.200, köpekontrakt.

Eva Suikkonen, markstrateg, föredrar ärendet. Victor Zackrisson, enhetschef, och Lars Wedlin, samhällsbyggnadschef, deltar i ärendets behandling.

### Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att godkänna försäljningen av fastigheten Rektorn 5 i enlighet med villkor i bifogat köpekontrakt per 2024-01-09, samt

att uppdra till planchef att slutföra försäljningsprocessen genom att underteckna likvidavräkning, köpebrev och övriga i ärendet förekommande handlingar, i enlighet med villkor i bifogat köpekontrakt per 2024-01-09.

### Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

### BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att godkänna försäljningen av fastigheten Rektorn 5 i enlighet med villkor i bifogat köpekontrakt per 2024-01-09, samt

att uppdra till planchef att slutföra försäljningsprocessen genom att underteckna likvidavräkning, köpebrev och övriga i ärendet förekommande handlingar, i enlighet med villkor i bifogat köpekontrakt per 2024-01-09.

*Skickas till*

Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Samhällsbyggnadskontoret  
Eva Suikkonen  
Markstrateg

## Försäljning av fastigheten Rektorn 5 Försäljning/köpekontrakt avseende fastigheten Rektorn 5

### **Bakgrund**

Samhällsbyggnadskontoret fick den 15 november 2023 av KS i uppdrag att påbörja en försäljning av fastigheten Rektorn 5.

Rektorn 5 består av 3 990 kvm parkliknande tomtmark med en parkeringsplats.

Rektorn 5 bildades år 2020 genom avstyckning från Rektorn 4, före detta Lantmannaskolan. Fastigheten utgör en egen taxeringsenhet, klassificerad som Specialenhet, tomtmark till specialbyggnad. Planförhållande Allmänt ändamål

Sala kommun sålde under år 2022 Rektorn 4. Som en följd av det köpet förvärvar samma köpare nu även den före detta tomtmarken till Rektorn 4, Rektorn 5.

Köpeskillingen om 1 500 000 kr är överenskommen genom anlitanande av ett oberoende värderingsinstitut.

Bilaga: Köpekontrakt för fastigheten Sala Rektorn 5, daterat 2024-01-09.

### **FÖRSLAG TILL BESLUT**

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att godkänna försäljningen av fastigheten Rektorn 5 i enlighet med villkor i bifogat köpekontrakt per 2024-01-09, samt

att uppdra till planchef att slutföra försäljningsprocessen genom att underteckna likvidavräkning, köpebrev och övriga i ärendet förekommande handlingar, i enlighet med villkor i bifogat köpekontrakt per 2024-01-09.



## Köpekontrakt

<b>Säljare</b>	SALA KOMMUN Box 304, 733 25 Sala Telefon: 0224-74 73 28 E-post: eva.suikkonen@sala.se	212000-2098	1/1-del
<b>Köpare</b>	Törnlands Fastigheter AB c/o Törnlands VVS AB Verkstadsgatan 22, 733 38 Sala Telefon: 073-707 72 34 E-post: tobias@tornlands.se	559315-3744	1/1-del
<b>Köpeobjekt</b>	Fastigheten SALA REKTORN 5 med adressen REKTORN 5 I det följande kallad Fastigheten.		
<b>Överlåtelseförklaring</b>	Säljaren överlåter härmed Fastigheten till köparen.		
<b>Köpeskillning</b>	Överlåtelsen sker mot en överenskommen köpeskillning av  EN MILJON FEM HUNDRA TUSEN KRONOR		1 500 000 SEK
<b>Tillträdesdag</b>	2024-03-15, eller annat datum enligt överenskommelse.		
<b>§1 Betalning av köpeskillning</b>	Köparen betalar köpeskillningen till säljaren på följande sätt:  2. Betalar kontant på tillträdesdagen 1 500 000 SEK  Total summa köpeskillning: 1 500 000 SEK  På tillträdesdagen ska likvidavräkning upprättas.		
<b>§2 Inget villkor om finansiering</b>	Parterna är medvetna om möjligheten att ta in ett villkor i köpekontraktet att detta köp kan återgå om köparen inte ordnat sin finansiering av köpet senast en viss dag, exempelvis genom upptagande av lån och/eller försäljning av sin nuvarande bostad.  Köparen har godtagit att inte ta in ett sådant villkor. Köparen är medveten om att köpet därför inte kan återgå, även om köparen inte har sin finansiering klar på tillträdesdagen, och att utebliven betalning kan medföra att säljaren kan häva köpet och kräva skadestånd.		
<b>§3 Inteckningar och pantbrev</b>	Säljaren garanterar att  Fastigheten på tillträdesdagen är intecknad till: 0 SEK  Fastigheten på tillträdesdagen inte är pantsatt.		
<b>§4 Rättigheter och belastningar</b>	Säljaren garanterar att  fastigheten inte belastas av servitut, nyttjanderätter, ledningsrätter, utmätnings- eller kvarstadsantekningar.		

- §5 Fastighetens skick** Fastigheten överläts i det skick den är på kontraktsdagen om inte annat överenskommits.
- §6 Ansvar för skada** Skadas eller försämras Fastigheten mellan kontraktsdagen och tillträdesdagen ansvarar säljaren för skadan eller försämringen om den beror på säljarens vanvård, på att säljaren orsakar denna eller om den beror på olyckshändelse som ingen av parterna kunnat råda över. Köparen får dock räkna med normalt slitage.
- Ansvaret övergår på köparen från och med den avtalade tillträdesdagen, även om köparen vid den tidpunkten på grund av köparens dröjsmål inte tillträder Fastigheten.
- Säljaren garanterar att fastigheten fram till tillträdesdagen är fullvärdesförsäkrad.
- §7 Äganderättens övergång samt fördelning av intäkter och kostnader** Parterna är överens om att äganderätten till Fastigheten övergår på köparen på tillträdesdagen.
- Intäkter och kostnader (inklusive driftskostnader och övriga kostnader) hänförliga till Fastigheten för tiden före tillträdesdagen svarar säljaren för medan köparen svarar för intäkter och kostnader som uppkommer från och med tillträdesdagen.
- Avräkning av intäkter och kostnader ska ske på tillträdesdagen och justeras mellan parterna.
- Vad avser kommunal fastighetsavgift/fastighetsskatt är parterna införstådda med att betalningsskyldigheten belastar den av dem som är ägare av Fastigheten den 1 januari respektive år. Parterna är överens om att avräkning och fördelning av fastighetsavgiften/fastighetsskatten ska ske parterna emellan på tillträdesdagen på sätt som angivits ovan.
- §8 Myndighets beslut, rådighetsinskränkning, anslutningsavgifter** Om inget annat anges i detta kontrakt med bilagor garanterar säljaren, att på Fastigheten belöpande
- gatukostnadsersättning
  - el-anslutningsavgifter
  - VA-anslutningsavgifter
  - anslutningsavgifter för fjärrvärme
- erlagts, om sådan ersättningsskyldighet inträtt.
- Säljaren garanterar även att annat åläggande från miljö- och hälsoskyddsmyndighet eller annan myndighet inte föreligger än vad som angivits i detta kontrakt.
- §9 Lagfarts- och lånekostnader** Köparen ska betala alla lagfarts- och in-teckningskostnader i anledning av köparens förvärv. Kostnader aviserade från säljarens bank vid lösen av säljarens lån ska betalas av säljaren.
- I det fall köparens bank tar ut en avgift för att vara behjälplig med överföringen av köpeskillingen, och i förekommande fall lösen av säljarens lån, är parterna överens om att köparen ska betala denna. En sådan avgift kan bland annat bli aktuell när köparen inte tar några lån för att finansiera köpet.

### §10 Kontraktsbrott

Skulle någon part inte fullgöra sina skyldigheter enligt detta kontrakt, har motparten rätt till skäligen ersättning för sin skada.

Är kontraktsbrottet av väsentlig betydelse för part har denne dessutom rätt att häva köpet. Omedelbar hävningsrätt föreligger inte om köparen är privatperson och kan hänvisa till sådana extraordinära omständigheter som inte skulle ha kunnat undvikas även om alla rimliga åtgärder hade vidtagits.

Vid köparens kontraktsbrott, som leder till hävning av köpet, ska ersättning i första hand regleras ur betald handpenning. Överstiger säljarens skada handpenningen ska köparen snarast betala mellanskillnaden. Är säljarens skada mindre än handpenningen ska säljaren snarast återbetala mellanskillnaden till köparen. Vid köparens kontraktsbrott ska ersättningen till säljaren även innefatta säljarens kostnad för mäklarprovision i samband med försäljningen av fastigheten.

### §11 Städning och kvarglömd egendom

Säljaren är ansvarig för att tomten ska vara avstädad.

Senast på tillträdesdagen ska säljaren även ha tagit bort all lös egendom som inte ingår i köpet.

Fullgör säljaren inte denna skyldighet, har köparen - om parterna inte har avtalat annat - rätt att efter tillträdet göra sig av med egendomen på säljarens bekostnad alternativt överta egendomen.

Innan köparen har rätt att göra sig av med eller överta egendomen enligt ovan, ska köparen först skriftligen uppmana säljaren att senast inom tio kalenderdagar hämta egendomen. I uppmaningen ska köparen kort beskriva vilken egendom som avses.

### §12 Överlämnande av handlingar samt nycklar

Sedan köpeskilling betalats enligt de i 1 § angivna villkoren, ska säljaren till köparen överlämna bevitnat kvitterat köpebrev avseende Fastigheten och övriga handlingar som behövs för att köparen ska få lagfart. Säljaren ska även till köparen överlämna de nycklar säljaren har samt aktuellt utdrag ur fastighetsregistret, obelånade pantbrev, gällande tomtkarta om sådan finns och andra handlingar rörande Fastigheten, vilka är av betydelse för köparen som ägare av denna.

### §13 Pantförskrivning

Om det krävs för köparens finansiering av köpet, förbinder sig säljaren att på köparens bekostnad ansöka om nya in-teckningar och hjälpa till vid köparens pantförskrivning av pantbrev avseende Fastigheten innan köparen beviljats lagfart.

### §14 Skriftliga meddelanden

Skriftliga meddelanden med anledning av detta kontrakt ska ske genom personligt överlämnande/överlämnande genom bud, brev, rekommenderat brev eller e-post till den person, eller den adress som angetts för motparten på kontraktets första sida samt med kännedomskopia till ansvarig mäklare.

Meddelande ska anses ha kommit mottagaren tillhanda:

- a) om avlämnats personligen/bud: vid överlämnandet;
- b) om avsänt med brev: vid mottagandet;
- c) om avsänt med e-post: vid avsändande;
- d) om avsänt med rekommenderat brev: sex arbetsdagar efter avlämnande för postbefordran.

### Utväxling av kontraktet

Detta kontrakt är upprättat i tre likalydande exemplar, varav vilka säljare och köpare tagit var sitt och det tredje exemplaret utgör fastighetsmäklarens arkivexemplar.


**Säljarens underskrift**

För SALA KOMMUN  
SALA 2024-01-09

\_\_\_\_\_  
Kommunenstyrelsens ordförande  
Amanda Lindblad

**Köparens underskrift**

För Törnlands Fastigheter AB  
SALA 2024-01-09



Tobias Törnland

Information om hur Svensk Fastighetsförmedling hanterar personuppgifter hittar du på  
<https://www.svenskfast.se/om-oss/integritetspolicy/>

**Bilagor**

Fastighetsutdrag

**SALA REKTORN 5**

<b>Utdragsdatum</b>	2024-01-09		
<b>Fastighet</b>	SALA REKTORN 5 Godkänd FR: 2021-09-30 Godkänd IR: 2020-11-17 Beräknat aktualitetsdatum IR: 2024-01-08		
<b>Ursprung</b>	SALA REKTORN 4		
<b>Areal</b>	Land: 3 990 kvm	Vatten: - kvm	Totalt: 3 990 kvm
<b>Koordinater fastighet</b>	<b>Omr.</b>	<b>N-koord</b>	<b>E-koord</b>
	1	6642623.5	589794.5
			<b>Areal</b>
			3990
<b>Åtgärder</b>	<b>Fastighetsrättsliga åtgärder</b>	<b>Datum</b>	<b>Aktbeteckning</b>
	Avstyckning	2020-11-03	1981-2020/47
<b>Rättigheter grunduppgifter</b>	<i>Inga rättigheter kunde hittas.</i>		
<b>Planer och bestämmelser</b>	<b>Planer</b>	<b>Datum</b>	<b>Aktbeteckning</b>
	Stadsplan	1978-01-03	19-SAS-561
	Emmylund		
	Senast ändrad: 2020-11-03		
<b>Lagfarter</b>	<b>Lagfart</b>	<b>Inskr.dag</b>	<b>Aktbeteckning</b>
	212000-2098 Sala Kommun Box 304 73325 Sala Andel: 1/1	1986-04-09	86/525
	Köp 1985-12-20, Andel: 1/1	1986-04-09	86/525
<b>Taxering</b>	Taxeringsenhet: 810 - Specialenhet tomtmark till specialbyggnad		
	Id för tax.enhet:	755507-8	Markvärde: - tkr
	Taxering genomförd:	2021	Byggnadsvärde: - tkr
			Summa taxvärde: - tkr
			Areal: 3 990 kvm
	Hel registerfastighet		

## KS § 169 Försäljning av fastigheten Rektorn 5

### INLEDNING

Fastigheten Rektorn 5 består av 3 990 kvm parkliknande tomtmark med en parkeringsplats.

Rektorn 5 bildades år 2020 genom avstyckning från Rektorn 4, före detta Lantmannaskolan. Sala kommun sålde Rektorn 4 under år 2022, den nya ägaren har nu visat intresse för att förvärva även Rektorn 5.

Fastigheten utgör en egen taxeringsenhet, klassificerad som Specialenhet, tomtmark till specialbyggnad.

### Beslutsunderlag

Bilaga KS 2023.4808, missiv

Ledningsutskottets beslut § 147, 2023-11-01

### Yrkanden

Anders Wigelsbo (C) yrkar

bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen beslutar

att uppdra till Samhällsbyggnadskontoret att påbörja en försäljning av fastigheten Rektorn 5.

### Beslutsgång

Ordföranden ställer ledningsutskottets förslag mot avslag och finner förslaget bifallet.

### BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar

att uppdra till Samhällsbyggnadskontoret att påbörja en försäljning av fastigheten Rektorn 5

*Skickas till*  
Samhällsbyggnadskontoret

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------



## Nämndsinitiativ Koalition Sala

### **Ett snabbt förskönande av Silvervallen våren 2024.**

Området kring Silvervallen är en Salas fasader. Den som åker riksväg 56 genom staden passerar området i rondellen där riksvägen, Ringgatan och Väsbygatan möts. De två sistnämnda löper dessutom längs den gamla idrottsplatsens kanter med promenadstråk längs båda. En fin grön och öppen plats som med tiden ska utvecklas till attraktiva bostäder.

Men just nu är det inte en trevlig syn eller en plats som kan representera Sala. Taggtråd och oklippt gräs ger känslan av övergivenhet som, enligt oss, inte alls slår an en ton som passar vår stad Sala. Det behöver förändras. Fortfarande

Precis som för lite drygt ett år sedan tar vi därför återigen initiativ till ett uppdrag under våren 2024 snygga till detta område så att det blir mer inbjudande och tillgängligt. Detta skulle också kunna vara ett ypperligt tillfälle att använda sig av personer i behov av arbetsträning eller annan sysselsättning kopplad till försörjningsstöd.

Det är inte vår mening att bestämma i detalj bestämma vad som ska göras, men som minst kan målbilden anses vara att få till en klippt gräsyta utan staket som Salabor kan nyttja som parkmark fram till dess att marken tas i anspråk för bostadsutveckling. Vi har mycket att vinna på ett vackrare Silvervallen.

#### **Mot bakgrund av detta yrkar vi därför:**

- att kommundirektören ges i uppdrag
  - att tillse att genomföra ett förskönande av de delar av Silvervallens område som kommunen har rådighet över innan 15:e Maj 2024, samt
  - att i samband med detta tillse att personer inom AME:s verksamhet för arbetsträning eller liknande används i detta projekt där så är möjligt, samt
  - att från kommunstyrelsens förfogande avsätta upp till 500 kSEK för detta projekt, samt
  - att lägesrapport avseende projektet ska genomföras vid kommunstyrelsens sammanträde i april 2024

För Koalition Sala

Erik Hamrin (M), oppositionsråd

Magnus Edman (SD), ledamot kommunstyrelsen

Hanna Westman (SBä), ledamot kommunstyrelsen

Magnus Holm (KD), gruppledare

KS § 12 Nämndinitiativ från Erik Hamrin (M) - Ett snabbt förskönande av Silvervallen våren 2024

**INLEDNING**

Rubricerat nämndinitiativ väcks av Erik Hamrin (M).

Initiativtagaren beskriver att området kring Silvervallen är en av Salas fasader, men att den i nuläget inte ger en trevlig syn eller en plats som kan representera Sala.

Taggtråd och oklippt gräs ger känslan av övergivenhet som, enligt initiativtagaren, inte alls slår an en ton som passar Sala stad.

Initiativtagaren yrkar att kommundirektören ges i uppdrag:

att tillse att genomföra ett förskönande av de delar av Silvervallens område som kommunen har rådighet över innan den 15 maj 2024, samt

att i samband med detta tillse att personer inom AME:s verksamhet för arbetsträning eller liknande används i detta projekt där så är möjligt, samt att från kommunstyrelsens förfogande avsätta upp till 500 000 kronor för detta projekt, samt

att lägesrapport avseende projektet ska genomföras vid kommunstyrelsens sammanträde i april 2024.

**Beslutsunderlag**

Bilaga KS 2024.12, nämndinitiativ

**Yrkanden**

Ordföranden Amanda Lindblad (S) yrkar

att kommunstyrelsen beslutar

att nämndinitiativet får väckas och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

**BESLUT**

Kommunstyrelsen beslutar

att nämndinitiativet får väckas och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

*Skickas till*  
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------





## KOALITION SALA

### **Nämndinitiativ: Vi vill ha återbruket öppet på söndagar.**

Det är bra att Sala kommun har ett återbruk centralt lokaliserat i kommunen. Tillsammans med våra återstarter och sophämtning vid fastigheter så har vi i mångt och mycket en bra struktur för att öka återanvändning och minska det klimatavtryck vi gör.

Det är dock befogat att ställa sig frågan varför en så viktig del i detta arbete, alltså själva återbruket vid Strå, inte har öppet på en av de dagar när de allra flesta människor är lediga, alltså på söndagar.

För den person som rensar på tomten, eller använder helgen för att bygga om så är alltså sista chansen att lämna sitt avfall på återbruket tidigt på eftermiddagen på lördagen. Eller att köra det, i tre mil tur och retur, till Återbruket i Heby.

Det vill vi ändra på genom att Sala genom sin representation i bolagets direktion och styrelse inleder ett ärende för att möjliggöra utökade öppettider på vårt återbruk.

#### **Mot denna bakgrund yrkar vi därför:**

- **Att kommunstyrelsen beslutar att uppdra till Sala kommuns representanter i VAFAB:s direktion och styrelse att samarbeta för att omgående väcka ett ärende inom kommunalförbundets beslutande forum med målet att möjliggöra söndagsöppet på återbruket i Sala.**

För Koalition Sala,

Erik Hamrin (M), oppositionsråd

Magnus Edman (SD), ledamot kommunstyrelsen

Hanna Westman (SBä), ledamot kommunstyrelsen

Magnus Holm (KD), gruppleddare

KS § 13 Nämndinitiativ från Erik Hamrin (M) - Vi vill ha återbruket öppet på söndagar

**INLEDNING**

Erik Hamrin (M) väcker rubricerat nämndinitiativ.

Initiativtagaren beskriver att det är bra att Sala kommun har ett återbruk centralt lokaliserat i kommunen. Tillsammans med våra återstarter och sophämtning vid fastigheter finns det i mångt och mycket en bra struktur för att öka återanvändning och minska det klimatavtryck vi gör. Initiativtagaren tycker det är befogat att ställa sig frågan varför själva återbruket vid Strå, inte har öppet på en av de dagar när de allra flesta människor är lediga, alltså på söndagar.

Initiativtagaren yrkar:

att kommunstyrelsen beslutar att uppdra till Sala kommuns representanter i VAFAB:s direktion och styrelse att samarbeta för att omgående väcka ett ärende inom kommunalförbundets beslutande forum med målet att möjliggöra söndagsöppet på återbruket i Sala.

**Beslutsunderlag**

Bilaga KS 2024.117, nämndinitiativ

**Yrkanden**

Ordföranden Amanda Lindblad (S) yrkar  
att kommunstyrelsen beslutar

att nämndinitiativet får väckas och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

**BESLUT**

Kommunstyrelsen beslutar

att nämndinitiativet får väckas och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

*Skickas till*  
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------



## **Nämndinitiativ: Åtgärds paket för starkare näringsliv!**

Att svenska företags ekonomi är ansträngd i dagsläget är ingen nyhet. Höga elpriser, skyhögt inflation och oro i omvärlden gör att många är försiktiga med pengar.

Det är självfallet bra med ekonomisk hushållning i svåra tider, men för de företag inom restaurang, handel och service i Sala kommun som är beroende av att kunder handlar så blir utmaningarna såklart fortfarande mycket stora just i tider som dessa.

Varken Salas företag eller medborgare är ansvariga för det som lett till dessa kostnadsökningar. Bland annat har svensk energipolitik och situationen i omvärlden har försatt oss i denna situation. När politiken fört oss hit är det inte mer än rimligt att politiken och i slutändan vi politiker också gör det vi kan för att rätta kursen och underlätta.

Mot den bakgrunden vill Koalition Sala därför att Sala kommun beslutar om en rad åtgärder för att stötta näringslivet. Det handlar om att ta bort avgifter för torghandel, uteserveringar och skyltning. Vi tror att det ger minska kostnadsbörda för företagen, vilket stimulerar mer handel, lockar fler torghandlare och ger fler restaurangbesök.

Det här är inte ett helt nytt förslag, redan inför 2023 tog vi initiativ till liknande åtgärder.

Allt vi framförde som argument då gäller fortfarande, men utöver det så firar Sala 2024 sitt 400-årsjubileum. Det är ett år när vi vill att hela Sala ska leva upp.

Ett som är säkert är att dessa förslag till lättnader för handel, restaurang och service är att de kommer bidra till just det. Det är något som alla vinner på i längden!



**Mot denna bakgrund yrkar vi därför:**

- att nolltaxa för torghandel ska gälla under 2024, samt
- att under 2024 införa nolltaxa för såna uteserveringar samt skyltningar som faller under §5 och §6 i styrdokumentet ”Taxa för upplåtelse av gatu- och torgplatser samt allmään mark i Sala kommun”, samt
- att under 2024 redan uttagna avgifter rörande torghandel, uteserveringar samt skyltning enligt dokumentet i föregående att-sats återbetalas.

För Koalition Sala

Erik Hamrin (M), oppositionsråd

Magnus Edman (SD), ledamot kommunstyrelsen

Hanna Westman (SBä), ledamot kommunstyrelsen

Magnus Holm (KD), gruppledare

KS § 14 Nämndinitiativ från Erik Hamrin (M) - Åtgärdspaket för starkare näringsliv

**INLEDNING**

Erik Hamrin (M) väcker rubricerat nämndinitiativ.

Initiativtagaren beskriver att svenska företags ekonomier är ansträngda i dagsläget inte är en nyhet. Höga elpriser och hög inflation samt oro i omvärlden gör att många är försiktiga med pengar.

Vidare framför initiativtagaren att det självfallet är bra med ekonomisk hushållning i svåra tider, men för de företag inom restaurang, handel och service i Sala kommun som är beroende av att kunder handlar så blir utmaningarna såklart fortfarande mycket stora just i tider som dessa.

Initiativtagaren vill att Sala kommun beslutar om en rad åtgärder för att stötta näringslivet. Det handlar om att ta bort avgifter för torghandel, uteserveringar och skyltning.

Initiativtagaren yrkar:

att nolltaxa för torghandel ska gälla under 2024,  
att under 2024 införa nolltaxa för såna uteserveringar samt skyltningar som faller under §5 och §6 i styrdokumentet "Taxa för upplåtelse av gatu- och torgplatser samt allmän mark i Sala kommun", samt  
att under 2024 redan uttagna avgifter rörande torghandel, uteserveringar samt skyltning enligt dokumentet i föregående att-sats återbetalas.

**Beslutsunderlag**

Bilaga KS 2024.118, nämndinitiativ

**Yrkanden**

Ordföranden Amanda Lindblad (S) yrkar

att kommunstyrelsen beslutar

att nämndinitiativet får väckas och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

**BESLUT**

Kommunstyrelsen beslutar

att nämndinitiativet får väckas och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning

*Skickas till*  
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------